

RandKrant

MAANDBLAD VOOR DE INWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

mei 2009 | jaargang 13 | #05

**‘Tekeningen
zijn ideale manier
om met mensen
te praten’**

Illustrator Tom Schamp

**Hoe ver komt
de stad?**

**Zorgaanbod
voor jongeren
is ondermaats**

+ AGENDA

**Spelen met
kleuren en vormen**

Jan Cobbaert 100 in Tervuren

Luchthaven in tijden van crisis

i

Joris Hintjens was vijftien jaar journalist. Ondertussen is hij zes jaar ontwikkelaar van windenergieprojecten en sinds drie jaar randbewoner. Voor RandKrant schrijft hij afwisselend met Tom Serkeyn, Fatima Ualgasi en Dirk Volckaerts de column *mijn gedacht*.

De zegeningen van de crisis

Een half miljoen werklozen in de landen van de eurozone sinds september vorig jaar. De hele economie is als een bom in het gelaat van de wereld ontploft. In de Rand blijven we er voorlopig nog een beetje van gespaard, maar kijk eens naar de industriegebieden van West-Vlaanderen, Limburg of Antwerpen. Of naar de financiële mastodonten in het centrum van Brussel. Diegenen die daar hun job verloren, vragen zich af hoe hun leven er volgende maand uit zal zien. Ik vraag me af hoe de wereld er over vijf jaar uit zal zien, en ik heb zo mijn vermoedens.

Eerst maakten de massale prijsstijgingen van de grondstoffen een vol karretje in de supermarkt heel wat duurder. In de VS konden steeds meer mensen hun hypotheek niet meer afbetalen. Het piramidespel dat met hun schulden werd gespeeld, stuitte in mekaar en sleurde de rest van de economie mee de dieperik in. Nu worden we geconfronteerd met faillissementen en afslankingen. De prijsstijgingen van het voorbije jaar zijn aan mij voorbij gegaan. Niet omdat ik er zo warmpjes inziet, wel omdat ik een slechte consument ben. Ik krijg geen kick van kopen. Ik koop wat ik nodig heb, niet wat ik door de strot geduwd krijg via reclame.

Neem nu flessenwater. Dat komt er bij mij niet in. Omdat het te duur is, omdat het gemaakt wordt door multinationals die het water ergens anders en van iemand anders gestolen hebben, en omdat het een ecologische ramp is. Voor de productie van 1 plastic fles van 1,5 liter is 4,5 liter water nodig. 90 % van

de kostprijs van een fles water is voor de verpakking. Dus als ik water nodig heb, neem ik water, geen plastic fles die als bijverschijnsel wat water bevat. En als Danone, Coca-Cola Company of Nestlé beslist om hun flessenwater duurder te maken, dan raakt mij dat niet. Ik pak nog altijd een glas en vul het aan de kraan. Nu is de verkoop van flessenwater eindelijk wereldwijd teruggevallen en de hogergenoemde bedrijven beginnen te panikereren. Hun probleem: de crisis maakt ons slimmer.

Wanneer we zullen terugkijken op deze periode zullen onze kinderen ons vragen: hoe was dat toen, toen heel dat systeem van produceren, stresseren, consumeren, vervuilen en opnieuw produceren in elkaar stuitte? 2009 zal de geschiedenis ingaan als een scharniermoment, het jaar waarin alles anders werd.

Ben jij ook slachtoffer van de crisis? Ben je je baan kwijt? Kijk uit naar de nieuwe economische vormen. Ik ben zes jaar geleden een nieuwe carrière begonnen in de sector van de hernieuwbare energie. Ik vrees niet voor mijn job, integendeel. Ik word elke maand gebeld door een bedrijf dat mij vraagt om in Duitsland, Portugal of Engeland windparken te bouwen. Maar ik blijf lekker hier. Ik, reizen met het vliegtuig? Nog zo'n oude vorm en gedachte die aan het verdwijnen is.

TEKST Joris Hintjens ■ FOTO Filip Claessens

i **Reacties?** Mail naar randkrant@derand.be

13

AGENDA BINNENIN

‘Ik ben illustrator geworden omdat ik graag tekende.’

Zo simpel kan het soms zijn.
Een interview met illustrator Tom Schamp uit Wemmel.

10

04 Luchthaven in tijden van crisis

Het *the sky is the limit*-sfeertje is al enkele maanden voorbij. Ook de luchthaven kampt met de crisis. ‘De luchtvaart is een perfecte spiegel en een goede barometer van wat er in de maatschappij gebeurt’, zegt Jan Van de Cruysse, woordvoerder van Brussels Airport.

EN

12 Hoe ver komt de stad?

Het eindrapport over het Vlaams Stedelijk Gebied rond Brussel is afgerond. Het wordt een belangrijk document om in de toekomst te bepalen hoe we met de ruimte in de Rand zullen omspringen.

26 Zorgaanbod voor jongeren is ondermaats

‘Het aantal zorgvoorzieningen voor jongeren met psychische of sociale problemen ligt in Vlaanderen nergens lager dan in de Vlaamse Rand en is er niet afgestemd op de vraag’, zegt Martine Puttaert, coördinator van Integrale Jeugdhulp Vlaams-Brabant en Brussel.

06 vanassetotzaventem

24 opstap

25 huizentuinen

26 natuurlijk

29 restaurant

30 beeldverhaal

32 gemengdegevoelens

colofon

RandKrant verschijnt maandelijks op 176.000 exemplaren voor de inwoners van de Vlaamse Rand rond Brussel. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant | Realisatie vzw ‘de Rand’ | Hoofredactie Geert Selleslach | Eindredactie en coördinatie Marjan Van Hecke | Vormgeving Jansen & Janssen, Gent | Fotografie Filip Claessens en Kris Mouchaers | Druk A. De Cuyper-Robberecht, Zele | Redactieadres Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, tel 02-767 57 89, fax 02-767 57 86, e-mail randkrant@derand.be, website www.derand.be | Verantwoordelijke uitgever Jan de Bock, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel | Uit in de Rand wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

Het wel en wee van de luchthaven in tijden van crisis

De activiteiten op Brussels Airport lijden zwaar onder de wereldwijde economische crisis. Door de forse groei baadde de luchthaven tot midden 2008 in een *the sky is the limit*-sfeertje, maar vanaf oktober ging het resoluut bergaf met het passagiers- en vrachtvervoer. De negatieve impact op de tewerkstelling is al een tijd overduidelijk.

TEKST Luc Vanheerentals ■ FOTO Filip Claessens

De tewerkstelling op de luchthaven – goed voor zo'n 21.000 mensen – staat momenteel zwaar onder druk. Het onderhoudsbedrijf Sabena Technics kondigde eind januari aan dat het zijn afdeling van het grondig onderhoud sluit en 341 van de 1090 banen schrapt. Bij Flightcare (sinds november 2008), DHL Aviation (vanaf half januari 2009) en Aviapartner (februari 2009) zijn de arbeiders economisch werkloos. Aviapartner kon begin maart slechts op het nippertje van het faillissement gered worden. Bij Brussels Airport, waar 760 personen werken, is er ondanks de gedaalde omzet nog geen sprake van een afslanking, maar werden er wel een aantal investeringen uitgesteld.

De barometer

'De luchtvaart is een perfecte spiegel en een goede barometer van wat er in de maatschappij gebeurt', aldus Jan Van der Cruysse, woordvoerder van Brussels Airport. 'Wat in Brussels Airport gaande is, kijkt niet af van andere luchthavens. We blijven ondanks de terugval nog steeds een van de best presterende passagiersluchthavens en de vijfde

vrachtluchthaven in Europa. Iedereen is het erover eens dat de situatie zal keren. De vraag is: wanneer? Veel bedrijven op de luchthaven hopen dat ze niet zullen moeten tornen aan hun personeel.' In 2008 kreeg de luchthaven 18,5 miljoen passagiers over de vloer en werd 661.000 ton vracht vervoerd. Honderd luchtvaartmaatschappijen maken momenteel gebruik van de luchthaven en verbinden Brussel met 223 rechtstreekse bestemmingen.

De luchtvaart en Brussels Airport in het bijzonder hebben in het recente verleden ook al wat klappen gehad. '2001 was een rampjaar met het faillissement van Sabena en de terroristische aanslagen van 9/11. Het aantal passagiers op Zaventem verminderde toen van 21,6 miljoen in 2000 naar 14,4 miljoen in 2002. Aan een verlies van een dergelijke omvang zijn we momenteel nog niet toe. In 2008 waren we alweer geklommen tot 18,5 miljoen passagiers.' De universiteit van Antwerpen maakt gewag van een verlies van 1 miljoen passagiers in 2009, maar Van der Cruysse wil geen voorspellingen doen voor dit jaar. 'Niemand weet hoe de economie zal evolueren.'

De vracht

De naakte cijfers spreken boekdelen over de terugval. Belgocontrol telde in februari in Zaventem 17.153 vliegbewegingen tegenover 21.094 in 2008 of een daling met 18,68 procent. Vooral het vrachtvervoer wordt zwaar getroffen. In februari halveerde (-48,2 procent) de vervoerde tonnage in vergelijking met het jaar voordien. Ook het gedeeltelijke vertrek van DHL op 1 april 2008 naar Leipzig speelt uiteraard een rol. DHL was in 2007 nog goed voor de helft van de 780.000 ton die dat jaar vervoerd werd. Sinds het vertrek is de activiteit van DHL teruggevallen tot een derde. De vracht voor het volledige jaar 2008 verminderde met 15,6 procent tot 661.000 ton. Er is wel sprake van een stijging met 11,1 procent als DHL niet wordt meegeteld. 'De luchtvracht bij ons is vooral langeafstandsvervoer en die wordt extra zwaar getroffen door de crisis. We hebben hier veel trafiek uit Azië en Noord-Amerika, twee routes die zwaar onder druk staan', aldus Van der Cruysse.

De passagiers

Blijkbaar laten de vakantiegangers zich niet afschrikken door de crisis, maar er is wel een

EN Highs and lows of airports in times of crisis

Driven by strong rates of growth, *the sky is the limit* is the mentality that prevailed at airports until halfway through 2008. From October onwards everything definitely started going downhill for passenger and freight figures. The devastating impact on employment has been clear for some time now. Companies such as Flightcare, DHL Aviation and Aviapartner have had to make people redundant. The servicing company Sabena Technics has axed 341 of its 1090 jobs. Brussels Airport, where 760 people are employed, reports

a shrinking turnover and the decision to postpone a number of investments. The airport accounts for 21,000 jobs. Jan Van der Cruysse, spokesperson for Brussels Airport, says: 'The air industry holds a mirror up to what is happening around us and is a good barometer of the state of society. The situation at Brussels Airport is echoed in the other airports. In spite of the downturn we continue to be one of the best-performing airports in terms of passenger traffic and the fifth leading cargo-handling airport in Europe. Everybody acknowledges that the tide will turn but the question is when?'

vlogen naar schatting 35 procent van alle Europese passagiers lowcost. De verwachting is dat dat 50 procent zal zijn in 2015. Als we de bedreigingen en mogelijkheden van lowcost naast elkaar leggen, is er maar één logische stap mogelijk en dat is een geschikt platform bieden voor dit soort vluchten', aldus Van der Cruysse. De lowcostterminal, die nu gebouwd wordt in het oude luchthavengebouw, zal klaar zijn voor de opening van het nieuwe winterseizoen.

De politiek

Van der Cruysse reageert terughoudend op politieke evoluties die een weerslag hebben op de luchthaven. Over de beslissing van de Vlaamse overheid om het aantal nachtvluchten te verminderen van 25.000 tot 16.000 zegt hij 'dat het aan de overheid toekomt om een evenwicht te vinden tussen de economische en de ecologische aspecten van een luchthaven'. Bij de recente evaluatie van de stand van zaken van het START-plan, dat de Vlaamse overheid in 2004 voor de luchthavenregio uitwerkte naar aanleiding van de verhuis van DHL, was de kritiek te horen dat de Vlaamse Regering het nog steeds niet eens is over een strategische visie op de luchthaven. 'Er moet bijvoorbeeld nog heel wat gebeuren om het aandeel van het openbaar vervoer naar de luchthaven te vergroten. Toch is er de voorbije jaren al veel werk verzet. Meer dan duizend lijnbussen per dag verzorgen de verbinding tussen de luchthaven en zijn hinterland. Dat is zowel belangrijk voor het luchthavenpersoneel als voor de reizigers. Vanaf 2012 ben je met de trein vanuit de luchthaven op 27 minuten in Antwerpen en op 8 minuten in Mechelen.'

De vacatures

In het luchthavengebied zijn er nog steeds moeilijk invulbare vacatures. Dat bleek nog maar eens begin maart op de tweede *Jobday Brussels Airport Region*, waar meer dan dertig bedrijven meer dan 1200 openstaande vacatures aanboden. Brussels Airport draagt ook op een andere manier bij tot de tewerkstelling op de luchthaven. Zo investeert men verder op het terrein van Brucargo. De eerste loods – Brucargo West Building 1, 30.000 m² groot en 17 meter hoog – werd eind vorig jaar afgewerkt en is inmiddels door vijf huurders volledig in gebruik genomen. De luchthavenuitbater heeft momenteel een aanvraag ingediend voor de bouw van een tweede magazijn.

grote terugval in het zakenvliegen. 'Heel wat bedrijven hebben hun personeel expliciet verboden nog te vliegen. Ze moeten alles van thuis uit opvolgen', aldus Van der Cruysse. Toch is op het vlak van het passagiersvervoer niet alles kommer en kwel op Brussels Airport. De Indiase luchtvaartmaatschappij Jet Airways, die in de lente van 2007 van Zaventem zijn Europees knooppunt maakte, was vorig jaar al goed voor 876.000 passagiers. Van der Cruysse spreekt van 'een fantastisch huwelijk'. Hij kijkt ook met vertrouwen naar de overname van Brussels Airlines door Lufthansa. 'Brussels Airlines is momenteel onze belangrijkste luchtvaartmaatschappij en alles wat goed is voor hen is goed voor de toekomst van de luchthaven. Brussels Airlines heeft nood aan een stevige financiële partner die hen kan meenemen in een groei-scenario.'

Het comfort

Sinds Macquarie Airports in 2004 een aandeel van 75 procent verwierf in Brussels Airport, hebben de Australiërs al bijna 170 miljoen euro geïnvesteerd in de luchthaven. Omwille van de economische crisis worden

de investeringen voor de verhoging van de capaciteit zoals de uitbreiding van de parkeer capaciteit, een bijkomende incheckterminal en extra bagagebehandeling echter uitgesteld. 'We blijven wel verder investeren in een aangepast comfort voor de verschillende soorten passagiers', aldus Van der Cruysse. Zo werd in september vorig jaar in pier A een nieuw winkelcentrum geopend voor passagiers met een Europese bestemming. Dit ging overigens gepaard met 70 nieuwe jobs. 'In de B-pier hebben we net geïnvesteerd in nieuwe winkels, restaurants en relaxzones voor de langeafstandspassagiers. Voor de vakantiepassagiers bereiden we een product voor op maat van de chartermarkt', zegt Van der Cruysse. Ook de vertrekhall krijgt een faciliteit.

De lage kosten

De meeste aandacht gaat momenteel naar de lowcostterminal. 'Op dit ogenblik hebben we op Brussels Airport een tiental luchtvaartmaatschappijen die lowcost vliegen. De lowcostvluchten waren vorig jaar goed voor 6 procent van het totaal. Dat is veel lager dan in de meeste Europese luchthavens. In 2008

Grimfonisch jubileumconcert

GRIMBERGEN Het Grimfonisch symfonieorkest uit Grimbergen bestaat vijf jaar en is uniek in Vlaams-Brabant. Het orkest biedt leerlingen en oud-leerlingen van de gemeentelijke academie de kans om een rijke muzikale ervaring op te bouwen. De dirigenten Mark Snackaert en Christel De Wolf staan samen met 70 muzikanten garant voor een ijzersterk en gevarieerd repertoire. Op het jubileumconcert van 8 mei brengt het Grimfonisch orkest muziek uit de films *Sister Act*, *Titanic*, *King Kong* en *The Gladiator*. De filmmuziek wordt afgewisseld met licht klassieke muziek. Een wereldcreatie van de Vlaams-Brabantse componist Roger Derongé staat eveneens op het programma. Speciaal voor dit concert treedt ook het koor op van de Pop Jazz afdeling onder leiding van Kelly Huylebroeck. ■ GH

Huis Roelants beschermd als monument

SINT-MARTENS-LENNIK In Sint-Martens-Lennik is het huis Roelants in de Oude Brusselstraat beschermd als monument. De woning werd in 1962 gebouwd in opdracht van schrijver Maurice Roelants, die toen conservator was van het kasteel van Gaasbeek. Het Huis Roelants is een ontwerp van architect Willy Van der Meeren. De woning wordt beschouwd als een onbetwist hoogtepunt in het veelzijdige oeuvre van de naoorlogse ontwerper. Van der Meeren maakte voor het Huis Roelants gebruik van onder meer twee betonnen schaalconstructies die in elkaar werden geschoven, zodat ze als een schelp beschutting bieden en tegelijk zorgen voor een weids uitzicht op het Pajottenland. ■ TD

i Het jubileumconcert van het Grimfonisch orkest heeft plaats op vrijdag 8 mei om 20 uur in de basiliek van Grimbergen.

Kaarten zijn verkrijgbaar bij de Gemeentelijke Academie, 02 270 82 38.

Speakers' Corner met Karel Vinck

TERVUREN Op dinsdag 5 mei geeft topindustrieel Karel Vinck een lezing over de financieel-economische crisis en de uitdagingen voor *Vlaanderen in actie* in het Koloniënpaleis in Tervuren. De lezing past in de reeks *Speakers' Corner* waarmee vzw 'de Rand' een internationaal publiek wil laten kennismaken met interessante sprekers en onderwerpen. 'Karel Vinck is een monument met bedrijfs-

economische visie en maatschappelijke ervaring', zegt Godfried van de Perre van vzw 'de Rand'. 'Hij is eigenlijk zowel een 'captain of industry' als een 'captain of society' met een erg brede visie. Karel Vinck is ook de voorzitter en bezieler van *Vlaanderen in Actie*, het project van de Vlaamse overheid dat van onze regio tegen 2020 een van de vijf topregio's in Europa wil maken.' ■ TD

i Speakers' Corner met Karel Vinck vindt plaats op dinsdag 5 mei om 20 uur in het Koloniënpaleis, Paleizenlaan in Tervuren. De lezing wordt in het Nederlands gegeven en zal simultaan worden vertaald in het Frans, het Engels en het Duits. De toegang is gratis. Inschrijven is verplicht en kan via godfried.vandeperre@derand.be of 02 462 08 47.

demaand ▶

Algemeen Ziekenhuis Jan Portael in **Vilvoorde** opende een nieuwe vleugel. De nieuwbouw kost 6,8 miljoen euro en bevat meer dan 100 bedden verspreid over vier afdelingen. ▶ De drie niet-benoemde burgemeesters van de faciliteitengemeenten **Linkebeek**, **Kraainem** en **Wezembeek-Oppeem** stellen zich voor de

derde keer kandidaat voor het burgemeesterschap. Ze werden eerder door de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur Marino Keulen (Open vLD) niet benoemd omdat ze de taalwetten overtraden. ▶ De NMBS gaat tegen 2015 het station van **Vilvoorde** grondig renoveren. Er komt een nieuwe doorgang onder de spo-

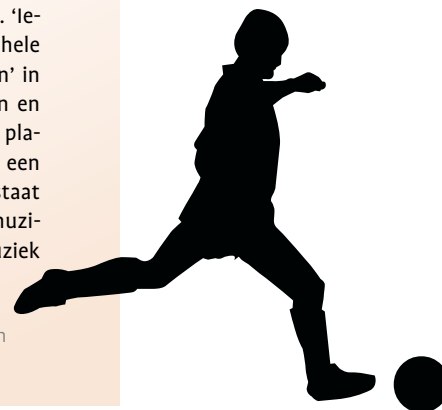
ren met roltrappen en een lift en de perrons krijgen een opknappbeurt. Elke dag stappen er 6000 reizigers op de trein in Vilvoorde. Daarmee behoort het tot de dertig grootste stations van België. ▶ Uit een studie blijkt dat Brussels Airlines een van de veiligste luchtvaartmaatschappijen ter wereld is. ▶ In **Groot-Bijgaar-**

Sporza Musica in Laken

LAKEN Op zondag 10 mei organiseert het Festival van Vlaanderen Brussel voor de tweede keer Sporza Musica, een evenement dat sport en klassieke muziek samenbrengt. 'Ook nu vindt Sporza Musica weer plaats op de grens van Brussel en de Vlaamse Rand. We nodigen dit jaar iedereen uit in het Park van Laken, in de schaduw van het Atomium', zegt Johanna Wrede, projectcoördinator van Sporza Musica. 'Iedereen kan zijn eigen parcours samenstellen uit een hele waaier aan activiteiten. Zo zijn er 'verstopte concerten' in het park waarbij muzikanten zachtjes tussen struiken en bomen zitten te spelen. Je kunt ook met een zwevend plafond de lucht in en daar op 50 m hoogte genieten van een concert met uitzicht op het Atomium en Brussel. Er staat ook een sportmatch tussen klassieke musici en popmuzikanten op het programma waarbij een dj passende muziek draait, afhankelijk van de ploeg die in balbezit is.' ■ TD

i Sporza Musica vindt plaats op zondag 10 mei in het Park van Laken. Info: www.sporzamusica.be

Eén jaar info- en documentatiecentrum Vlaamse Rand

VLAAMSE RAND De website van het info- en documentatiecentrum Vlaamse Rand blaast zijn eerste kaarsje uit. www.docu.vlaamserand.be is een digitale bibliotheek met beleidsdocumenten, wetgeving, cijfers en wetenschappelijke studies over de Vlaamse Rand. 'Een van de belangrijkste verwezenlijkingen is de *Randbrief* die op geregelde tijdstippen mensen informeert over actuele thema's in de Vlaamse Rand met links naar relevante documenten en websites', zegt Karla Goetvinck van het info- en documentatiecentrum Vlaamse Rand. 'Om anderstaligen te bereiken laten we een aantal pagina's en onze eigen artikels vertalen in het Frans, het Duits en het Engels. Ook een deel van de *Randbrief* wordt nu vertaald. Verder blijven we op zoek gaan naar lacunes in het onderzoek over de Rand en proberen we dat onderzoek te bevorderen. Nieuw onderzoek komt op onze website terecht.' ■ TD

i Geïnteresseerden kunnen zich inschrijven op de *Randbrief* van het info- en documentatiecentrum Vlaamse Rand via de website www.docu.vlaamserand.be.

Sint-Servaas-omwegang

GRIMBERGEN In Grimbergen vindt op 17 mei de tweejaarlijkse Sint-Servaasomwegang plaats. 'De omwegang lokt altijd veel mensen naar Grimbergen', vertelt Pater Gereon van het Sint-Servaascomité. 'De Sint-Servaasomwegang is een religieus-historische evocatie van het verleden van Grimbergen en het leven van de heilige Servaas, onze patroonheilige. Zo'n 600 figuranten, trommelaars, trompettisten, traditionele dansers en vendelzwaaiers in prachtige kostuums dragen hun steentje bij. In de omwegang krijg je ook heel wat spreekkoren, paarden en wagens te zien met daarop taferelen uit het leven van Sint-Servaas. 17 mei wordt dus een hoogdag voor Grimbergen', besluit Pater Gereon. ■ TD

i De Sint-Servaasomwegang vindt plaats op zondag 17 mei vanaf 11 uur in de straten van het centrum van Grimbergen. Info: www.sintservaasomwegang.be

den is het eerste Postpunt langs een snelweg geopend. Het nieuwe postpunt in het snelwegrestaurant Autogrill is 17 uur per dag open. ► De Afdeling Wegen en Verkeer Vlaams-Brabant legt Bijzondere Overrijdbare Beddingen (BOB) aan in de Lange Stallestraat in **Drogenbos**. Een BOB is een rijstrook die alleen door taxi's,

bussen en prioritaire voertuigen gebruikt mag worden. ► Onder de E19 in **Essenbeek** wordt een donkere tunnel aangelegd zodat de dieren uit het Hallerbos de snelweg kunnen kruisen. ► De modernistische villa van architect Victor Bourgeois in **Lot** is met sloop bedreigd. ► Het Von Karman Instituut in **Sint-Genesi-**

us-Rode, dat gespecialiseerd is in stromingsdynamica, heeft mee de snelste fiets ter wereld ontwikkeld. Triatleet Tim Brydenbach mocht de fiets uittesten in een windtunnel. ► Het Waals parlement roept een belangenconflict in over het Franstalig onderwijs in de faciliteitengemeenten. Het is het derde be-

langenenconflict dat Franstaligen hierover invoeren, waardoor de bevoegdheid van de Vlaamse overheid over dit onderwijs opnieuw wordt uitgesteld. ► Actie Noordrand verwerpt het vliegplan Schoupe (opstijgen en landen op basis van meteorologische en geografische criteria) en wil de herinvoering van het vori-

In Den Blank in Overijse wordt de film *Grunewald* van Jimmie Durham en Maria Thereza Alves vertoond.

Cultuurcentra krijgen MuKHA-werken op visite

VLAAMS-BRABANT De komende vier maanden kun je dankzij het project *VISITE* in een veertigtal Vlaamse cultuurcentra kunstwerken uit de collectie van het Museum van Hedendaagse Kunst Antwerpen (MuHKA) bewonderen. Het MuHKA herbergt werk van gerenommeerde hedendaagse kunstenaars als Luc Tuymans, Panamarenko, Jimmie Durham, Jan Fabre, Goshka Macuga, Kutlug Ataman, Yang Fudong en Franz West. Het museum sluit een tijdje de deuren voor renovatie en stelt een selectie van 250 kunstwerken gratis ter beschikking van de cultuurcentra. In Halle-Vilvoorde gingen zeven cultuur- en gemeenschapscentra op het aanbod in: CC Strombeek in Grimbergen, CC 't Vondel in Halle, GC de Bosuil in Jezus-Eik, GC de Lijsterbes in Kraainem, CC Den Blank in Overijse, GC de Zandloper in Wemmel en GC de Kam in Wezembeek-Oppem. ■ TD

Met de bus naar cultuur

Dankzij *dynamoOPWEG* kunnen Vlaamse en Brusselse klassen voortaan op schooldagen tijdens de daluren gratis met de bus of tram een cultuurcentrum, bibliotheek, museum of andere culturele instelling bezoeken. Het project van ministers Kathleen Van Brempt (SP.A) en Frank Vandenbroucke (SP.A) wil kinderen en jongeren in contact brengen met kunst en cultuur. Het moedigt scholen uit Vlaams-Brabant hiervoor aan om met het openbaar vervoer naar Brussel te gaan en omgekeerd. 'Kunst en cultuur moeten deel uitmaken van de vorming van alle kinderen en jongeren en mag niet afhangen van hun thuissituatie, klas of school. Ook op dat vlak moeten we gelijke onderwijskansen realiseren', meent minister van Onderwijs Frank Vandenbroucke. ■ TD

www.klasse.be

ge spreidingsplan. ▶ Roger Dewit schreef met *Schol Hoeilaart* een boek over 135 jaar cafés in **Hoeilaart**. ▶ Uit cijfers van de VDAB blijkt dat de economische crisis de provincie Limburg het hardst treft; de provincie Vlaams-Brabant het minst. De stijging van het aantal werklozen in de regio **Halle-Vilvoorde** bleef beperkt tot

8,7%. In totaal telt Halle-Vilvoorde momenteel 13.774 werklozen en een werkloosheidsgraad van 5,15%. ▶ In het Hof van Melijn in **Tervuren** is een herdenkingszuil onthuld voor historicus en Tervurenaar Maurits Wijnants, die in 2005 overleed. Maurits Wijnants was van 1983 tot 1992 schepen voor Groen!. Hij was ook

gekend voor zijn onderzoek naar het Stanleyarchief. ▶ In de rozentuin in **Sint-Pieters-Leeuw** wordt momenteel een Japanse rozentuin aangelegd. Het Agentschap voor Natuur en Bos hoopt de 150 variëteiten uit Japan klaar te hebben tegen de Rozendagen in juni. ▶ De Vlaamse overheid

plant twee nieuwe tramlijnen in de luchthavenregio. De ene verbindt **Vilvoorde** met **Machelen** en **Zaventem**, de tweede de NAVO en de luchthaven. ▶ De politierechtbank van **Vilvoorde** heeft zo'n 150 firma's uit de regio veroordeeld tot het betalen van 250.000 euro aan boetes omdat de firma's

Waardevolle gebouwen zetten deur op een kier

VLAAMS-BRABANT De komende maanden organiseert de provincie Vlaams-Brabant samen met lokale partners voor de tweede keer het evenement *Op een kier*. Op 17 mei, 21 juni en 19 juli zetten heel wat waardevolle gebouwen en erfgoedsites die zelden of nooit toegankelijk zijn, de deuren en poorten op een kier. 'Vlaams-Brabant is een provincie met een rijk patrimonium', zegt gedeputeerde voor Cultuur Tom Troch (SP.A). 'Heel wat gebouwen in de steden zijn toegankelijk, maar op het platteland is dat vaak niet het geval. Met *Op een kier* willen we dat 'verborgen' erfgoed voor cultuurhistorisch bezoek ontsluiten. Meer dan veertig monumenten en erfgoedsites doen mee, waaronder ook een aantal in de Pajottenlandse Markvallei en de Brabantse Kouters.' TD

i *Op een kier...Verborgen erfgoed in Vlaams-Brabant* vindt plaats op 17 mei, 21 juni en 19 juli. Je kunt de brochure met de deelnemende gebouwen en sites afhalen bij de toeristische dienst van je gemeente of bestellen of downloaden via mediatheek.vlaamsbrabant.be/toerisme.

Over de Rand in meer talen op Ring-tv

VLAAMSE RAND Het programma *Over de Rand* is voortaan wekelijks te zien op de regionale televisiezender Ring-tv. 'Over de Rand is een gevarieerd magazine waarin het beleid van de Vlaamse Regering in de Vlaamse Rand wordt belicht, afgewisseld met reportages over sociale en culturele onderwerpen die met de regio te maken hebben', zegt Dirk De Weert, hoofdredacteur van Ring-tv. 'Het programma duurt twee à drie minuten en wordt elke woensdag vanaf 18 uur uitgezonden. De eerste zondag van de daarop volgende maand wordt een compilatie van de afleveringen van de maand uitgezonden. Om anderstaligen zoveel mogelijk te betrekken, wordt *Over de Rand* ondertiteld in het Frans.' De kijkers uit Tervuren kunnen voor *Over de Rand* terecht op Robtv. Op woensdag is het programma daar te bekijken vanaf 18.30 uur en de compilatie ervan wordt de eerste zondag van de maand overdag uitgezonden.

Op 24 mei legt Ring-tv naar jaarlijkse traditie zijn kijkers in de watten. 'Voor onze *Dag van de Kijker* trekken we dit jaar naar Herne', vertelt Richard Vanwittenbergh, organisator en voorzitter van de Raad van Beheer van Ring-tv. 'Vanaf 14 uur gaan we van start met muziek van onder meer de Concertband Steenhuffel, de Mark River Band, Idool-revelatie Andrei Lugovski, Eline De Munck, Gene Thomas en Ishtar. En natuurlijk zijn er opnieuw gratis hapjes en drankjes!' ■ TD

vrijdag 22 mei 1992

Delacre sluit de deuren

VILVOORDE Gisteren viel definitief het doek over koekjesfabriek Delacre. 53 dagen hebben de werknemers hun fabriek bezet in de hoop hun werk te kunnen behouden. Ze blijven nu met lege handen achter. Het is, na een hard sociaal conflict, het einde van meer dan honderd jaar koekjesfabriek waarmee zowat elke Vilvoordse familie op een of andere manier vergroei was.

Delacre Vilvoorde maakte nochtans winst, maar was volgens de Campbell Biscuits Europe groep (een onderdeel van het Amerikaanse Campbell Soup Company) een verouderde fabriek zonder uitbreidingsmogelijkheden. Op 30 maart 1992 kondigde de directie aan dat ze Delacre Vilvoorde in 1994 wil sluiten. Ze wil niet langer investeren in Vilvoorde, wel in een zusterbedrijf in Lambermont waar de lonen

lager liggen en de uitbreidingsmogelijkheden beter zijn.

Onmiddellijk legden de werknemers in Vilvoorde het werk neer. Het gemeenschappelijk vakbondsfront eiste de bouw van een nieuwe fabriek in Vilvoorde, het behoud van de werkgelegenheid en onderhandelingen met de Europese directie. Het stadsbestuur steunde de actievoerders. De fabriek werd bezet. Enkele verzoeningspogingen mislukten. De directie nam de bezetting niet langer en reageerde met een kortgeding en een eenzijdig verzoekschrift om de actie te breken. Het Hof van Beroep gaf de directie op 23 april en 4 mei gelijk. De bezetting schendt het eigendomsrecht en het recht op arbeid van de werkwilligen en moet gestopt worden, aldus de rechter. De actievoerders moesten het bedrijf ontruimen op straffe van een dwangsom van 10.000 frank per dag per persoon. De directie eiste de stopzetting van alle acties en zakte in het gezelschap van de rijkswacht af naar de fa-

briek. Ze raakten niet verder dan de stoep. Het personeel verliet weliswaar het bedrijfsgebouw, maar bezette met toestemming van de gemeente de straat voor het gebouw. Nadien mislukten allerlei bemiddelingspogingen, raakten de vakbonden verdeeld en kalfde de solidariteit vanuit andere filialen af. Uiteindelijk verwierpen de werknemers met een grote meerderheid het voorgestelde sociaal afvloeiingsplan wegens onvoldoende.

De directie sluit de fabriek zonder pardon en zonder sociaal plan. 525 werknemers, waaronder veel laaggeschoolden en allochtonen, staan definitief op straat. Ze moeten het doen met de minimumontslagvergoeding en de minimumsluittingspremie. 53 dagen fabrieksbezetting hebben uiteindelijk tot niets gediend. Integendeel, de arbeiders voelen zich gestraft omdat ze opkwamen voor hun gerechtvaardigde eis om hun werkgelegenheid in Vilvoorde te garanderen.

tekst Jaak Ockeleij ■ Foto Belga

i De *Dag van de Kijker* van Ring-tv vindt plaats op zondag 24 mei vanaf 14 uur in Herne, langs de Ninoofsesteenweg, net buiten het centrum in de tenten van de jaarmarkt.

de identiteit van de overtreder die met een firmawagen reed niet bekend wilden maken. ► Na **Meise** en **Merchtem** voert ook **Grimbergen** drie snelheidszones van 30, 50 en 70 km/u op de gemeentewegen in. ► Omdat ze streekproducten promoten, kregen 22 gemeenten uit de Groene Gordel het label van **Straffe Streek Gemeente**. ■ JH

Illustrator Tom Schamp

‘Mijn tekeningen zijn een ideale manier om met mensen te praten’

‘Ik ben illustrator geworden omdat ik graag tekende.’ Zo simpel kan het soms zijn. ‘Waar dat precies vandaan kwam, weet ik niet, want ik heb bijvoorbeeld ook altijd graag muziek gespeeld, maar als beroep was illustrator het enige waar ik ooit echt mee in mijn hoofd heb gezeten’, vertelt Tom Schamp (39). TEKST Ines Minten ■ FOTO Filip Claessens

Ik heb tekenen en schilderen altijd een van de meest natuurlijke manieren van communiceren gevonden. Nu nog vind ik mijn tekeningen een ideale manier om met mensen te praten. Je biedt een heel palet aan elementen aan, waaruit ze kunnen kiezen wat hen aanspreekt. Soms krijg ik ook rechtstreeks antwoord van de lezers: via mail of na een lezing of workshop.

Als beginnend illustrator tekende Tom Schamp voor uiteenlopende tijdschriften zoals Zonneland, Humo en Playboy. Nu zijn twee zonen hem dicht bij de leefwereld van kinderen hebben gebracht, raakt hij meer en meer verzeild in de internationale kinderboekenwereld. ‘Een illustrator kan een schilderij op een niet-klassieke manier bij de mensen thuis brengen: via een boek, een kalender,

postzegels of koekendozen. Zo komt je werk in het dagelijkse leven terecht. Een kunstschilder moet zijn publiek over een veel hogere drempel heen zien te krijgen.’

Lusboeken

Bij een kop koffie en een koekje bladert Tom Schamp rustig door enkele van zijn recente prentenboeken. Er liggen Franstalige en Nederlandstalige exemplaren op tafel, en vertalingen van Deens tot Koreaans. De inspiratie voor zijn twee Otto-boeken kreeg hij van zijn zontje Isaac. ‘Ik was autootjes aan het schilderen waarvan men stickers zou maken. Isaac vond het heerlijk om met de ontwerpen te spelen. Hij maakte hele parcours rond mijn tekentafel.’ Precies zulke parcours zijn ook de lusboeken *Otto rijdt heen en weer* en *Otto in de stad* (allebei 3+). In het eerste boek, dat genomineerd is voor de Kinder- en Jeugdjury, vertrekken Otto en zijn vader met de auto naar de stad. Onderweg komen ze allerlei dingen tegen. Het verkeer wordt almaar drukker, tot ze de file laten voor wat het is en te voet verder trekken. Op de laatste bladzijde komen ze toe in de stad, maar het boek is nog helemaal niet uit. Je draait het eenvoudigweg om en volgt zo de weg terug naar huis. Je leest dus in een lus. ‘Kinderen hebben het principe snel door’, zegt Tom Schamp. ‘Ze volgen het parcours via de tekst en de tekeningen en pikken er onderweg de elementen uit die hen het meest bevallen. Voor volwassenen zijn de lusboeken minder geschikt. Ik zie ze alles tegelijk bekijken en elke bladzijde apart op zijn kop draaien. Dat is niet de bedoeling.’ In *Otto in de stad* staat het bezoek aan de stad centraal. Otto en zijn papa zien een bouwwerf, een Grote Markt, musea en een park. Ze eten een ijsje, rijden door de carwash en sluiten de dag af met een hamburger. Je hoeft de prenten niet eens nauwkeurig te bestuderen om er Brussel en de Rand in te zien. ‘In *Otto rijdt heen en weer* gaan de personages van Wemmel naar Brussel en terug. De verkeersproblematiek komt er zijdelings in voor en je kunt er de verwevenheid van de Rand en Brussel in herkennen. De bouwwerf in de stad lijkt op die van de Markt in Wemmel en ook het Warandepark, de Grote Markt en het knooppunt in Groot-Bijgaarden zitten er duidelijk in.’ Tom Schamp overgiet alles met een fantasierijk sausje. De ene auto is een rijdende telefoon, de andere een banaan. Op een bepaald moment rijden Otto en zijn papa voorbij een

opticien. 'Het figuurtje dat er een bril past, is mijn oudste zoon.' Op de lusboeken raak je niet snel uitgekeken. Ze zitten boordevol details die je nooit in één blik kunt vangen. Dat geldt eigenlijk voor al het werk van Tom Schamp.

In de marge

Als jongetje las Tom Schamp veel strips, maar als prille tiener ruilde hij zijn grote voorbeeld Hergé in voor illustratoren uit Humo: Joost Swarte en Ever Meulen. 'Ik volgde op school de klassieke humaniora, maar vanaf het derde middelbaar wist ik het zeker: ik wou illustrator worden. Ik tekende de marge van mijn schriften Latijn en wiskunde vol, maar een klassieke tekenopleiding heb ik als adolescent nooit gevolgd. Dat was dus even slikken en doorbijten toen ik op 18 in het eerste jaar toegepaste grafiek op Sint-Lukas terecht kwam.' Uiteindelijk werden het vier toffe jaren, die hij afsloot met een extra jaar in Polen. 'Sint-Lukas biedt een behoorlijk school systeem met veel opdrachten en opvolging. Op zich niet slecht, want het gaf een vrij goed beeld van hoe het leven van een illustrator er nadien uitziet: je moet constant leveren, want als je niet publiceert, besta je niet. In Polen kreeg ik een jaar volle vrijheid. Ik kon het me permitteren om vijf dagen niet de deur uit te gaan en dag en nacht te schilderen. Je kunt je natuurlijk afvragen of je daarvoor per se in Polen moet zijn', lacht hij. Schamp had het land gekozen vanuit een bewondering voor de typische Poolse grafiek uit de jaren zestig en zeventig. 'Ik kwam er toe in 1991, na de val van de Berlijnse muur. Polen was al danig aan het verwesteren. Die specifieke stijl was toen ook al voorbijge-

gebouwd uit de hoogdagen van het communisme waarin nauwelijks nog iets werkte. Geregeld viel het licht uit. Er hokten duizenden studenten samen.'

Gevoel vertalen

Als je de stijl van Tom Schamp eenmaal kent, kun je hem gemakkelijk herkennen. De illustrator werkt vooral met felle en donkere kleuren en laat heel veel ruimte voor verbeelding. Recensenten omschrijven zijn illustraties geregeld als surrealistisch. Die vergelijking is absoluut niet vergezocht, hoewel Schamp ze liever niet zelf in de mond neemt. 'Zeker in het buitenland staat het Belgische surrealisme automatisch gelijk met Magritte en ik ben geen onvoorwaardelijke Magrittefan. Ik vind dat de surrealisten iets te veel een denkwereld vertalen naar hun doeken. Ik ben veel meer bezig met een gevoel. Natuurlijk ligt er altijd een idee aan de basis, maar dat zie ik vooral als het skelet waar ik mijn tekening rond opbouw. Het idee ontstaat vaak ergens tussen slapen en waken, 's morgens voor ik opsta. Voor mij begint het echte werk daarna pas: kleuren kiezen, naar je tekening kijken en proberen te zien wat ze nodig heeft. Vanaf dan gaat het met vallen en opstaan: zou ik het zo doen? Nee, toch niet...' Tom Schamp schildert de losse elementen uit zijn illustraties tegenwoordig allemaal apart, met acrylverf. Vervolgens fotografeert of scant hij ze en stelt hij het volledige beeld samen op computer.

Wemmel

De illustrator is opgegroeid in Wemmel, woonde dan lange tijd in Jette en kwam zeven jaar geleden met zijn gezin opnieuw in

huis verkocht. Het beviel ons en dus zijn we hier beland.'

'Wemmel is toch een beetje een andere wereld dan Brussel. Je loopt van hieruit niet voor het minste naar de stad. Ik trek wel geregeld naar Brussel, meestal met de fiets, omdat dat de gemakkelijkste manier is. Enkele veilige fietsverbindingen zouden welkom zijn, want met kinderen is het een veel te gevaarlijke onderneming. Ook de metro mogen ze van mij gerust doortrekken tot op de Markt van Wemmel, maar ik denk dat dat communautair niet zo eenvoudig ligt. De huizen in deze wijk zijn in de jaren dertig gebouwd als buitenverblijven voor de rijke Brusselaars. Onze woning is niet reusachtig, maar we hebben ze helemaal naar onze hand gezet.' Dat mag je letterlijk nemen. Op de trap in de woonkamer heeft Tom tussen elke trede een originele prent geschilderd. Helemaal het huis van een illustrator.

i Tom Schamp is met zijn prentenboek *Otto rijdt heen en weer* genomineerd voor de Kinder- en Jeugdjury. De laureaten worden op 10 mei bekendgemaakt in Bozar. www.tomschamp.com

FR 'Mes dessins, c'est ma façon de dialoguer avec les gens'

'Je suis devenu illustrateur parce que j'aimais bien dessiner.' Parfois, la réalité est très simple. Tom Schamp est illustrateur de livres pour enfants, un art qui lui a déjà valu de nombreux prix. Il alterne couleurs vives et sombres, laissant libre cours à l'imagination du lecteur. Les critiques qualifient ses dessins souvent de surréalistes, qualificatif qu'il n'aime pas beaucoup. Dans les 'livres en boucle' *Otto rijdt heen en weer* et *Otto in de stad* (tous deux 3+), Otto et son père se rendent en ville en voiture. En cours de route, les événements se succèdent et le trafic se fait de plus en plus dense, à tel point qu'ils décident de laisser la file pour ce qu'elle est et de poursuivre leur chemin à pied. Les dessins témoignent d'une fantaisie hors pair: une voiture devient un téléphone sur roues, l'autre une banane. Facile d'y découvrir Bruxelles et le Vlaamse Rand. A la dernière page, Otto et son père arrivent en ville, mais le livre n'est pas terminé pour autant. Il suffit de le retourner et de les suivre sur le chemin de retour. On lit donc en boucle. 'Les enfants ont vite saisi le principe, contrairement aux adultes.'

'Een illustrator kan een schilderij op een niet-klassieke manier bij de mensen thuis brengen: via een boek, een kalender, postzegels of koekendozen. Zo komt je werk in het dagelijkse leven terecht. Een kunstschilder moet zijn publiek over een veel hogere drempel heen zien te krijgen.'

streefd, maar ik heb er nog les gekregen van docenten uit die periode.' Het werd een jaar waarin hij op het gemak kon bepalen wat hij verder met zijn leven wou aanvangen. En het bood hem een blik op een andere wereld. 'Ik verbleef er op de tiende verdieping van een *dom studentski*, een enorm appartements-

Wemmel wonen. 'Waarom? Omdat hier een leuk huis te koop stond', lacht hij. 'Toen Katrien en ik een woning wilden kopen, hebben we eerst in Brussel gezocht, en daarna in de streek van Hoeilaart en Overijse omdat we het daar mooi vinden. Via de tamtam vernamen we dat iemand in deze wijk zijn

Hoe ver komt de stad?

Op 20 februari nam de Vlaamse Regering akte van het eindrapport over de afbakening van het Vlaams Stedelijk Gebied rond Brussel (vsGB). Of staat die afkorting nu voor Vlaams *Strategisch* Gebied rond Brussel? Het woord stedelijk wordt namelijk geschrapt wegens te controversieel.

TEKST Karla Goetvinck ■ FOTO'S Karel Tomeř

De afbakening van het vsGB is een uitwerking van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV). Daarin staat dat nieuwe woningen, kantoren en bedrijven zo veel mogelijk in en onmiddellijk rond de steden moeten komen. Een van die steden is Brussel. Conceptueel blijft het vsGB dus een stedelijk gebied, ook als de 's' binnenkort staat voor 'strategisch'.

Stedelijk of strategisch?

Is deze naamsverandering meer dan symbolisch? De doelstellingen van het RSV voor de Vlaamse Rand zijn de laatste dertien jaar radicaal bijgestuurd, niet in het minst omwille van massaal protest van burgers, politici en middenveld. Zij zijn bang dat het *groene gordelbeleid* zou worden versoepeld. Het lokale gewestplan is streng en verhindert al meer dan dertig jaar dat rond Brussel open ruimte wordt aangesneden en dat er flatgebouwen bijkomen. Doel is de verstedelijking en zo mogelijk ook de verfransing tegen te houden. En die bekommernis is niet veranderd.

Het resultaat is dat het vsGB dan wel niet werd afgevoerd, maar wel meer en meer werd geneutraliseerd. Het moest zo beperkt

mogelijk afgebakend worden, zo heette het. Linkebeek en Sint-Genesius-Rode werden uit het gebied geschrapt. Wat rest zijn delen van Beersel, Drogenbos, Sint-Pieters-Leeuw, Dilbeek, Asse, Wemmel, Grimbergen, Vilvoorde, Machelen, Zaventem, Kraainem, Wezembeek-Oppem en Tervuren. Het vsGB krijgt een eigen ontwikkelingsperspectief, afwijkend van andere stedelijke gebieden in Vlaanderen. De nadruk ligt op verdichting, sanering en behoud van de open ruimte. En er moeten begeleidende maatregelen komen op vlak van open ruimte, economie, huisvesting en mobiliteit.

Het huidige eindrapport

Na een intense overleg- en adviesronde met plaatselijke actoren hebben enkele studie-bureaus een rapport klaar. Daarin bakenen ze het vsGB af (en ze volgen daarbij nauw de bestaande bebouwing) en stellen ze een aantal bestemmingswijzigingen voor. Zo voorziet het plan 471 hectaren extra bedrijfsgrond. Het gaat vooral om verdichting en reconversie van bestaande bedrijfsterreinen, echt nieuwe zones komen er nauwelijks bij. Het plan voorziet ook in zo'n 6000 nieuwe woningen. Daarnaast kan in een beperkt aantal straten het aantal bouw-

lagen lichtjes worden opgetrokken. Een omstreden maatregel, die enkel genomen kan worden op initiatief van de gemeente. Bovendien geldt dan een overdrachtsvoorwaarde: de woningen mogen enkel gaan naar iemand die een band met de gemeente heeft. In veertig gebieden is er een *groene* bestemmingswijziging. Soms gaat het om een verfijning van de huidige open ruimte. In een aantal gevallen worden zogenaamde *harde* bestemmingen – vooral woonuitbreidingsgebieden – omgezet in open ruimte.

Hoe verder?

Het eindrapport heeft geen juridische waarde. Het vormt wel het uitgangspunt voor het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan (GRUP) dat de Vlaamse overheid nu opmaakt. Dat GRUP legt de bestemming (swijzigingen) perceel per perceel vast en heeft wel juridische waarde. Tegelijkertijd brengt de overheid in een plan-MER ook de milieueffecten in kaart. Dat is heel belangrijk in de buurt van de luchthaven en de snelwegen. Zones die zwaar belast zijn, zijn bijvoorbeeld niet geschikt als woonzone. Op die manier kan de overheid het GRUP nog bijsturen.

Zowel over het plan-MER als over het GRUP komt er nog een openbaar onderzoek. Het grote publiek zal de plannen kunnen inzien en eventueel bezwaar aantekenen. Het GRUP kan ten allervroegste eind dit jaar goedgekeurd worden. Voer voor het volgende Vlaamse parlement dus.

Het volledige vsGB-rapport kun je inkijken op de website www.ruimtelijkeordening.be.

AGENDA
MEI
2009

UIT

in de Rand

Stomende saxofonisten

De saxofonisten van het Blindman kwartet kunnen zich dankzij componist Eric Sleichim helemaal uitleven tijdens de projectie van *Steamboat Bill Junior* van Charles Reisner. In deze legendarische stille film uit 1928 is Buster Keaton de onervaren kapitein op een stoomboot die de Mississippi afvaart. Hij vervangt zijn vader en wordt smoorverliefd op de dochter van zijn meest geduchte concurrent. Tot overmaat van ramp komt hij in een tornado terecht.

De gierende wind, de pruttelende motoren, het geklots van de golven: al deze onheil-

spellende geluiden worden door de instrumentalist uitvergroot. Terwijl in een klassiek concert de blaasactiviteit primeert, worden nu ook de onvermoede mogelijkheden van de saxofoon benut. Sleichim is niet aan zijn proefstuk toe. Ook voor de avantgardistische griezelfilm *De val van het Huis Usher* van Jean Epstein uit 1928 haalde hij als klankmagiër al alles uit de kast. ■ LD

ZO · 10 MEI · 15.00

Steamboat Bill Jr. (+7)

Blindman 4x4
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

Herinneringen van een circusartiest

Krachtpatzers, dierentemmers, acrobaten en jongleurs lieten in het preteleviesietijdperk de talrijke circustenten volstromen. In samenwerking met het Huis van Alijn in Gent verzamelden **Frans Van der Aa** en **Raf Walschaerts** van Kommil Foo voor 4Hoog getuigenissen van vroegere artiesten. Daaruit distilleerden ze een nostalgische monoloog. In een pittoreske oude tent blaast een trompetter opnieuw de ziel uit zijn lijf. Hoewel de vermaarde The Flying Karamazov Brothers worden aangekondigd en de rekwisieten voor hun spectaculaire acts al klaar staan, moet **Marc Peeters** op zijn eentje de klus klaren. Hij belichaamt Illie, een oude trapezist, die breedvoerig keuvelt over zijn vroegere glorie-dagen, maar ook over zijn mislukkingen. Met zijn broer Ivan, die maar niet wil opdagen, waagde hij zich indertijd aan opzienbarende salto mortales. Tot het op een dag misliep. Na afloop wordt een interactief circusspel voor kinderen georganiseerd. ■ LD

ZA · 16 MEI · 15.00

The Flying Karamazov Brothers (+7)

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

Wervelend muzikaal slapsticktheater

Bij *Foor 11* van De Nieuwe Snaar is het podium bezaaid met niet opgeruimde kermis-spullen. **Jan De Smet** voelt zich in zijn sas in het opwindende samenspel met zijn drie maten en zoekt zijn toevlucht in andere werelden, in de liefde en de jacht. Aan rijmende karamelverzen is in deze muzikale revue, die gekruid wordt met meewarige levensbeschouwingen, geen gebrek.

Ook **Kris De Smet** en **Walter Poppeliers** gaan er stevig tegenaan. Mondharmonica en accordeon worden ondersteund door klarinet en strijkers. Voeg daar nog een kordate trommelslag of he-

melse trompetstoten aan toe en even denk je dat de apocalyptische engelen in aantocht zijn. **Geert Vermeulen** vermomt zich als fakir. Hij strooit kwistig glasscherven over de piste, waarover hij later blootsvoets loopt. Wanneer hij, bengelend in de lucht, overmoedig de bolle microfoon in zijn mond wurmt, is extra mankracht nodig om het apparaat er weer uit te rukken. Als muzikaal slapsticktheater doet *Foor 11* niet onder voor Monty Python. ■ LD

DO · 14, 15 EN 16 MEI · 20.00

Foor 11 De Nieuwe Snaar

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

Het doemdenken overstijgen

FESTIVAL

Voorzichtig optimistisch zijn de theatermakers en choreografen die artistiek directeur Christophe Slagmuylder deze maand uitnodigt op het *Kunstenfestivaldesarts*. Nadat doemdenkers tijdens de vorige editie nog uitpakten met sombere en zelfs apocalyptische toneelbeelden, schemert er nu weer een sprankeltje hoop.

Voor hun *Anthology of optimism* raadpleegden de Brusselse performer **Pieter de Buyser** en de Quebecse theatermaker **Jacob Wren** niet alleen kunstenaars en filosofen maar ook zakenlui, journalisten en politici. The Forsythe Company transformeert voor *Heterotopia* de Hallen van Schaarbeek tot een pretruimte waar geen tijdsdruk heerst en economische logica ontbreekt. Ondanks de vele tegenslagen heeft **Antonia Baehr** uit Berlijn het lachen niet verleerd. In *Rire* gniffelt en schatert ze op het ritme van lachpar-

tituren die ze bij familieleden en vrienden heeft besteld.

Romeo Castellucci bedacht voor zijn Societas Raffaello Sanzio beklemmende toneelbeelden bij Dantes *Divina Comedia*. Het *Inferno* is bevolkt met grommende honden en personages die steeds dezelfde handeling uitvoeren. *Purgatorio* is opgevat als een familiaal louteringsproces. De moeder moet eerst lijdzaam toezien hoe ze is vervreemd van de man die alleen maar in de kinderkamer zichzelf kan zijn. Hun zoon zoekt troost in de papervelden tot hij tussen de welige struiken een schaamteloze belager ontwaart die zijn spiegelbeeld is. Wie een glimp van het *Paradiso* wil opvangen kan dit enkel in gebukte of geknielde houding. Een aartsengel stuurt elke bezoeker al na drie minuten terug naar het aardse tranendal. Het eerste luik is enkel in deSingel te zien. De twee andere delen worden in het Théâtre National en de Brigittinenkapel georganiseerd.

In de Kaaitheaterstudio's toont de Japanner **Shiro Maeda** hoe een jongeman de dood van zijn vader probeert te verwerken. Het pijnlijke rouwproces leidt tot een mentale wedergeboorte. De Argentijnse cineast en theatermaker **Federico Leon** laat in *Yo en el futuro* het verleden opgaan in het heden. Hij vroeg jonge filmers om oude opnames zodanig te bewerken dat ze hedendaags lijken. **Guy Cassiers** en **Kris Defoort** distilleerden uit de mysterieuze roman *Het huis van de schone slaapsters* van de Japanse schrijver Kawabata een multimediale opera. Op een perverse manier probeert een oude man zijn jeugdige krachten te herwinnen.

De Catalaanse regisseur **Roger Bernat** palmt het Vossenplein in met het interactieve dansspel *Domini Public*. De deelnemende toeschouwers moeten de bewegingsinstructies, die hij via koptelefoons doorseint, nauwgezet opvolgen. Zo ontstaat een choreografie van eenvoudige gebaren en handelingen. Dat **Jerome Bel** zijn publiek maar al te graag in het ootje neemt, hebben we bij de verschillende versies van *The show must go on* al ervaren. In *Un spectateur* manipuleert hij opnieuw het kijkvermogen van de toeschouwer. Na alle voorstellingen is er nachtanimatorie voorzien in de Brigittinenkapel, die voor de eerste maal als festivalcentrum fungeert.

■ LUDO DOSOGNE

VAN 30 APRIL TOT 23 MEI
Kunstenfestivaldesarts

Brussel, diverse locaties, www.kfda.be

Spelen met kleur

EXPO De Vrienden van de School van Tervuren hebben niet enkel oog voor de groep landschapsschilders die vanaf 1870 naar de bosrijke gemeente afzakten om er, in navolging van hun geestesverwanten uit het Franse Barbizon, in de vrije natuur te schilderen. Vanaf 15 mei worden in het Hof van Melijn een veertig doeken, keramische objecten, beelden en etsen van Jan Cobbaert (1909-1995) tentoongesteld.

'De honderdste verjaardag van deze veelzijdige Leuvense kunstenaar is een ideale gelegenheid om hem terug onder de aandacht te brengen', licht organisator Jan Verhulst toe. 'Hoewel hij niet tot de Cobra-beweging be-

hoorde, leunde hij er dicht bij aan. Indertijd kende hij succes tot ver over de grenzen. Tot in New York werden zijn doeken tentoongesteld. Maar de kunstwereld heeft hem eigenlijk een beetje verwaarloosd. Misschien was hij te bescheiden?'

De huidige expositie is chronologisch opgebouwd. Acht werken zijn afkomstig uit de collecties van de provincie Vlaams-Brabant. Bijna al de rest is particulier bezit. Herman Devilder, die ook een gelegenheidsboekje wijdt aan de kunstenaar, onderscheidt zes levensperiodes. Cobbaert was aanvankelijk voorbestemd om de schoenzaak, die zijn vader in de Arenbergstraat in Brussel uitbaatte, over te nemen. Maar Cobbaert had van meet af aan artistieke aspiraties. Als tiener volgde hij 's avonds kunstonderricht in Le Cygne op de Grote Markt in Brussel. Via Galerie Centaure kwam hij in contact met

NIET TE MISSEN

Worstelen met touw en microfoon

Marc Heijnen Sopacuwa is zo slank als een sprietje. Toch lijdt de Nederlandse clown niet aan anorexia nervosa of magerzucht. Zijn lichamelijke conditie heeft hij te danken aan de grappige atletische stunts waarmee hij kinderen dag in dag uit vermaakt als professioneel performer of als cliniclown. Zijn vrolijke en inventieve samenwerking met het Mechelse theater De Maan ligt nog vers in het geheugen. In zijn jongste familievoorstelling *Bougie* klautert hij via een touw naar beneden. Op de begane grond constateert hij dat hij niet zo lenig is als Spiderman. Vooraleer hij het speelterrein verkent, kruipt hij spiedend rond. Hoewel de toeschouwertjes hem doorgaans aanmoedigen om te blijven, maakt hij toch aanstalten om naar boven terug te keren. Alleen weet hij niet hoe hij zijn touw moet gebruiken. Plots krijgt hij het gezelschap van een microfoon.

Zal dit kleinnood hem helpen of tegenwerken? De geluidseffecten van **Ruud Lucker** drijven de spanning op. ■ LD

ZO • 10 MEI • 15.00

Bougie Marc Heijnen Sopacuwa (+4)
Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

© ERNA WESTRUP

Staande hilariteit

Gezien de populariteit van het genre is het verwonderlijk dat niemand er eerder aan dacht, maar nu is het er dan toch van gekomen: stand-upcomedy voor kinderen. **Piv Huvluf** (alias Jan Catrysse, bekend van onder meer Humo's Comedy Cup) kwam op het idee, en dat idee is bij hem in goede handen. Het geweldige aan *Stand Up 4 Kids* is dat Piv Huvluf zijn jong publiek voor vol aanziet en dus nauwelijks toegevingen doet op de kenmerken van het genre. Een uur lang voert hij tegen een strak tempo het woord of speelt hij liedjes op zijn gitaar of op zijn antieke platen-speler (bij de kids beter bekend als de MP1). Huvluf schuwt ook de kritische bemerkingen niet, spreekt de kinderen aan en daagt hen uit. Onderbroekenlol mag, maar vindt tegenwicht in heuse doordenkers, creatieve vondsten en geslaagde improvisatie. Dat er af en toe eens een mop over een aantal hoofden heen gaat, is geen punt. Door het relaas van zijn eigen jeugd te doen en zijn latere job als leerkracht in een lagere school zit Huvluf trouwens in de juiste leefwereld. De achterbankgeneratie wordt bij naam genoemd en zit echt te *gibberen* bij ongegeneerde opmerkingen over ADHD, bedplassen, spraakgebreken, roken en kinderen die op de speelplaats hun banaan niet open krijgen. Even leek het of de hoogdagen van Urbanus' zaalshows terug waren. ■ MB

VR • 15 MEI • 19.30

Stand Up 4 Kids Piv Huvluf
Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

ren en vormen

de heersende kunststromingen. Zijn prille moeders met kind, volkswomen en boerinnen uit zijn leerperiode zijn sociaal-realistisch van inslag. Zijn leraren Alfred Bastien en Anto Carte oefenden een sterke invloed op hem uit. Eugène Laermans en Permeke waren zijn grote voorbeelden. Op zijn 28e krijgt hij de Grote Prijs van Rome voor het werk *Strijkende vrouw*.

Feest voor het oog

'Zijn doorbraak in de jaren dertig werd overschaduwd door de economische crisis en de oorlogsdreiging', vertelt Herman Devilder. 'Dat hij toen rustige, intimistische taferelen uitbeelde, was wellicht een reactie op de woelige sociale toestanden.' Zoals andere animisten zinspeelt hij op het bovennatuurlijke. Tijdens en na de oorlog neemt Cobbaert deel aan de 'Apport' salons, die de aanloop

vormen tot de Jonge Belgische Schilderkunst (Jeune Peinture Belge). Van 1944 tot 1973 is hij leraar tekenen en compositie aan de Stedelijke Academie in Leuven. De dood van zijn oudste zoon Marc en het overlijden van zijn eerste vrouw laten duidelijk hun sporen na in zijn oeuvre. Titels als *Destructie* en *Verniel de kamer* weerspiegelen zijn ingehouden woede en zijn onmacht. Een tweede huwelijk, dat hij in 1968 aangaat met Vika Lambrechts, biedt nieuwe perspectieven. Hij penseelt onstuimige wolken, waterpartijen, bergen en stranden. Zijn poppen dansen in felle kleuren. 'Deze evenwichtige composities zijn een feest voor het oog', zegt Herman De Vilder.

■ LUDO DOSOGNE

VAN 15 MEI TOT 27 SEP
Jan Cobbaert 100

Tervuren, Hof van Melijn, 02 769 20 13

Zoektocht naar Felix

Autodidact Felix De Boeck leefde 98 jaar en was afgelopen eeuw een bevoorrechte getuige van verschillende kunststromingen. Samen met Victor Servranckx, Karel Maes, Jozef Peeters en Georges Vantongerlo behoort hij tot de eerste generatie van modernistische schilders. De Boeck was een van de pioniers van de abstracte schilderkunst in België. Wat hem uniek maakt, is dat hij de landbouw op de ouderlijke boerderij in Drogenbos combineerde met schilderen. Hij leefde op de boerderij in harmonie met de natuur. De interactie tussen ecologie en kunst typeert zijn werk. Naast de ouderlijke hoeve is het imposante museum gebouwd met uitzicht op de boomgaard. Het museum herbergt 750 werken van de ruim 5000 producties van de kunstenaar. Naast de schilderijen van De Boeck zijn er ook werken te zien van andere kunstenaars, zowel van tijdgenoten als van jongere hedendaagse kunstenaars. In de thematische tentoonstellingen is kunstschilder De Boeck niet alleen de rode draad, maar vooral het instrument om mensen naar kunst te leren kijken. Reflectie staat centraal in de educatieve programma's voor scholen en sociaal-culturele verenigingen. Om de bezoekers op weg te helpen in de (her)ontdekking van beeldende kunst, stippelde het museum een zoektocht uit. Het MuFDB reserveert maandag, dinsdag en woensdag voor groepsbezoeken. ■ GH

www.mufdb.org

Luc Tuymans doorprijkt beeldillussies

EX
PO

Voor zijn eerste Brusselse solotentoonstelling *Against the Day* – een woordspeling op het Franse *contre-jour* – vertrekt Luc Tuymans (51) onder meer van reality-programma's op televisie en YouTube-filmpjes. Door deze beelden in gereduceerde vorm te schilderen, herinterpreteert hij ze.

Tot begin augustus worden de twintig werken in primeur geëxposeerd in Wiels dat, sinds het in 2007 werd geopend, uitgroeide tot een van de belangrijkste Europese centra voor hedendaagse kunst.

'Kunst is schatplichtig aan andere beelden', verklaart de Antwerpse schilder. Toch heerst alom de obsessie om origineel te zijn. Authentieke vervalsing biedt de kunstenaar de gelegenheid om bestaande beelden te hergebruiken en zo een vervreemdingseffect op te wekken. Wat ons via de media wordt voorgeschoteld, mogen we zeker wantrouwen. Alle beelden kunnen op talloze manieren gemanipuleerd worden. 'De beelden van een sluipschutter uit Bagdad waarop ik voortborduur, zijn zo weerzinwekkend dat ze ondertussen

van YouTube zijn weggehaald', zegt Luc Tuymans. 'Ook *Temptation Island* en *Big Brother* leiden tot extreme gedragsvormen. In het ene geval sluiten de deelnemers zich vrijwillig op in een huis zodat ze claustrofobisch worden; in het andere geval leiden de uitdagingen tot relationele conflicten en pornografische taferelen.'

Against the Day sluit nauw aan bij de twee vorige schilderijengroepen *Les Revenants* en *Forever The Management of Magic*. De eerste cyclus, die twee jaar geleden in de Antwerpse Zeno X Galerie werd getoond, focuste op latente machtsstructuren, in het bijzonder bij de jezuïeten. 'Er hangt een sfeer van geheimzinnigheid in de lucht', licht Tuymans toe. 'Het is een erg ambigue orde. Enerzijds wordt de vrije wil hoog geprezen. Anderzijds is van regels gehanteerd die weinig speelruimte laten voor individuen. De elitescholen leveren via hun strak onderwijssysteem studenten af die later maatschappelijke sleutelposities innemen die hun macht en invloed alleen maar bevestigen.' Religieuze iconen worden ook tot hun essentie teruggebracht in zijn recent gepenseelde *Spiritual Exercises*.

De *Forever cyclus* spitst de aandacht toe op de beeldtaal van Walt Disney. Ter gelegenheid van de tachtigste verjaardag van het Paleis

Een greep uit het Kwartslagaanbod voor deze maand

Gilgamesj ontkent zijn sterfelijkheid

THEATER

Middeltjes om te ontrim-pelen en kraaienpootjes weg te werken heeft koning Gilgamesj bij de vleet. Zolang het levenselixir dat hem een eeuwige jeugd moet waarborgen nog niet is ontdekt, wil hij zijn lichamelijke aftakeling verdoezelen. Wannes Van de Velde gaf de roekeloze vorst, waarover duizenden jaren geleden al op kleitabletten werd bericht, een pittige facelift in het Antwerpse Poesjenellentheater. De Neus en de Kop namen in hun volkse commentaren geen blad voor de mond.

Walter Janssens actualiseerde de tekst voor Malpertuis-acteur **Bob de Moor**. Zijn Gilgamesj is niet vies van een kleurspoeling en deinst evenmin terug voor een spierballenkuur om er als een ongenaakbare Hercules uit te zien. Hij denkt dat het volk naar hem zal opkijken zodat hij minder moeite heeft om het te onderdrukken. Hij beschouwt enkel de natuurmens Enkidoe als zijn gelijke. Wanneer ze een godin beledigen moet zijn vriend en speelkameraad sterven. Zelf pro-

© STEPHAN VANFLETEREN

beert hij het verouderingsproces en de dood te ontlopen. Maar ook de overlevenden van de zondvloed kunnen hem daarbij niet helpen. Blueszangers **Roland van Campenhout** en **Steven De Bruyn** troosten de toeschouwer met hun meeslepende blues. ■ LD

VR · 8 MEI · 20.30

Gilgamesj alleen theaterMalpertuis

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

Ook op 9/5 in GC Papeblok in Tervuren

Zelfoverschatting doet pijn

THEATER

Wie deelneemt aan *Idool*, *X factor* of een andere talentenwedstrijd weet dat hij door de jury te kijk wordt gezet en in de meeste gevallen roemloos ten onder gaat. Nog pijnlijker zijn de pogingen van amateurzangers die zichzelf zodanig overschatten dat ze er helemaal aan ten onder gaan. **Nico Boon** schreef voor Theater Antigone een stuk over een psychotische Beatlesfan. Hij waant zich een tweede Paul Mc Cartney, hoewel hij niet eens toonvast kan zingen en geen enkel instrument behoorlijk speelt.

Gewapend met een ouderwetse cassetterecorder en een krakkemikkige gitaar schuimt deze zielenpoot de muzikwereld af. Maar hij wordt overal afgewimpeld, uitgelachen of uitgejouwd. Voor iedere afwijzing heeft hij een uitleg klaar. De platenmaatschappijen zouden in de greep van de duivel zijn. Wie zijn muzikale demonstraties maar niks vindt, heeft in zijn ogen geen benul van kwaliteit. Koste wat kost wil hij op het televisiescherm en dan nog het liefst in een druk bekeken muziekprogramma op MTV. **Lucas Van den Eynde** kruipt in de huid van de hilarische figuur die nooit afscheid neemt. **Tania Van der Sande** en **Dominique van Malder** hebben steeds een bitsig weerwoord klaar. Regisseur **Nico Boon** verraste drie jaar geleden het Antigonepubliek al eerder met zijn afstudeerproductie *Buurman*. ■ LD

Gezongen zeer

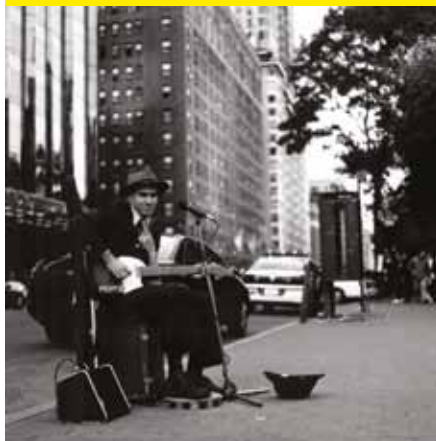
Theater Antigone

VR · 15 MEI · 20.15

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

WO · 20 MEI · 20.15

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

Met de Kwartslagpas (28 euro) kun je vier voorstellingen kiezen uit het ruime aanbod van de Beursschouwburg, De Markten, Kaaitheater, KVS, CC de Meent, CC Den Blank, CC Strombeek en CC Westrand, waarvan twee in Brussel en twee in de Rand. www.kwartslag.be

voor Schone Kunsten, kwam Tuymans op de proppen met een vierdelige fictieve plattegrond van Disneyland, dat symbool staat voor de ideale stad. 'Transitions A, B en C zijn gedrukt op een doorschijnende drager. Men kan de bladen op verschillende manieren over elkaar leggen en zo het perspectief wijzigen.'

'In Wiels drukken we op de pauzeknop van de afstandsbediening zodat de utopie volledig wordt ontladen', verwittigt de kunstenaar, die zich op een uitgebreide tournee door de Verenigde Staten voorbereidt. ■ LD

TOT 2 AUG

Against the Day Luc Tuymans

Brussel, Wiels, 02 340 00 50

agenda

PODIUM

THEATER

VR · 1 MEI · 20.15

Schitterend gebrek

De Tijd
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

VR · 8 MEI · 20.30

Gilgamesj alleen

door theaterMalpertuis
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

8 EN 9 MEI · 20.00

Norway.Today

door Spelersgroep 'De Zonderlingen'
Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

ZA · 9 MEI · 20.30

Gilgamesj alleen

theaterMalpertuis
Tervuren, GC Papeblok,
02 769 20 97

WO · 13 MEI · 20.00

De Borstenclub

Janine Bischops
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

WO · 13 MEI · 20.15

Ik zou mijn dagen moeten suikeren en inleggen als fruit

door De Queeste
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

VR · 15 MEI · 20.15

Gezongen zeer

Theater Antigone
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

15 EN 16 MEI · 20.00

ZO 17 MEI · 15.00

Vrouweneiland

jkg ELEMENT
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
0496 67 23 61

ZA · 16 MEI · 20.00

Knal!

Loge 10
Tervuren, GC Papeblok,
02 769 20 97

WO · 20 MEI · 20.15

Gezongen zeer

Theater Antigone
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DO · 28 MEI · 20.30

Hitler is dood

't Arsenal en Braakland/ZheBilding
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

KIDS

ZO · 3 MEI · 15.00

Bandieten

Les Zerkiens (4+)
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZO · 10 MEI · 15.00

Steamboat Bill Jr.

Blindman 4x4 (6+)
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZO · 10 MEI · 15.00

Bougie (4+)

Marc Heijnen Sopacuwa
Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

VR · 15 MEI · 20.30

Stand-up 4 kids

Piv Huvluf (8+)
Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

ZA · 16 MEI · 15.00

Annie

Theater Wederzijds (4+)
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZA · 16 MEI · 15.00

The Flying Karamazov Brothers

4Hoog (9+)
Dilbeek, op locatie,
02 466 20 30 (CC Westrand)

ZA · 16 MEI · 19.00

Rijmplek

Theater Tieret (5-10)
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

ZO · 31 MEI · 15.00

Puck

Theater Froe Froe
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

DANS

ZA · 2 MEI · 19.30

ZO · 3 MEI · 14.30

Uttere vlam!

Danscentrum Pirouette
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00
MET STEUN VAN DE VLAAMSE OVERHEID

ZO · 10 MEI · 15.00

Optreden dansgroep DOSIDO

Drogenbos, Gemeentelijke feestzaal,
02 377 12 31

29 EN 30 MEI · 20.00

ZO · 31 MEI · 14.00

Delirious

K-Creation
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00
MET STEUN VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Win een duoticket!

Stuur voor 15 mei een mailtje naar randkrant@derand.be met als onderwerp 'Delirious' en maak kans op een duoticket. We geven er vijf weg!

HUMOR

ZA · 2 MEI · 20.00

Carmen

Kurt Defranq
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

DO · 7 MEI · 20.00

More Human Than Human

door Alex Agnew
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

DO · 14 MEI · 15.00 EN 20.00

Moeders.

De zwangerschapskomedie
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

14, 15 EN 16 MEI · 20.15

FOOR 11

door De Nieuwe Snaar
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

MU ZIEK

1 EN 2 MEI

Tuinoptredens van Ruben Block (Triggerfinger), Jasper Erkens, Tim Vanhamel en Lalalover

Organisatie: Jeugdhuis 't Bronneken en 't Smiske
Asse, Bergstraat,
www.tuinoptredens.be
MET STEUN VAN DE VLAAMSE OVERHEID

VR · 1 MEI · 21.00

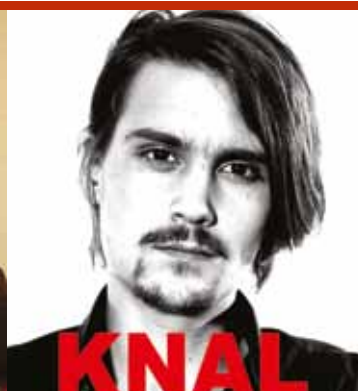
Attic sweat

Beersel,
jeugdcentrum Moesjebaaaz,
02 359 16 00

De Tijd (1/5)

Spelersgroep 'De Zonderlingen' (8 en 9/5) Loge 10 (16/5)

Les Zerkiens (3/5)

ZO · 3 MEI · 20.30

**Tapijtconcert
Anton Walgrave
en Iza**

Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

ZO · 3 MEI · 20.00

Transpiradansa

Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

DO · 7 MEI · 14.00

Hommage aan Louis Neefs

Connie Neefs en Hugo Symons
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

DO · 7 MEI · 19.30

Europees feest –
gastland Denemarken
Optreden Foreign Affairs

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

VR · 8 MEI · 20.30

Cinema Retro

De Vikingen
Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

VR · 8 MEI · 21.00

Lokaal Kabaal Festival

Grimbergen, Fenikshof Grimbergen,
02 263 03 43

VR · 8 MEI · 20.00

VVZ Band met John Dennis

Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

ZA · 9 MEI · 21.00

**The Exact Dimensions
of Hell**

Dilbeek, Den Tat,
02 569 56 17

DI · 12 MEI · 20.00

Billy

Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

VR · 15 MEI · 20.30

Solozeiler

Johan Verminnen
Hoeilaart, GC Felix Sohie,
02 657 05 04 (dienst Cultuur)

VR · 15 MEI · 20.00

Helemaal alleen

Hannelore Bedert
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

ZA 16 MEI 20.00

ZO 17 MEI 15.30 EN 19.00

10 jaar musical in Zaventem

Een concert met de beste nummers
uit de vijf succesvolle musicals
Zaventem, Gemeentelijk Auditorium,
02 717 89 22 24

ZA · 30 MEI · 20.30

Back to the eighties

Voice Male
Duisburg, Pachthof Stroykens,
02 769 20 97

JAZZ

DO · 14 MEI · 20.15

Alano Guarin Trio

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

KLASSIEK

1 EN 3 MEI · 16.30

Orgelconcert

Rien Aarssen
Grimbergen, Abdijkerk,
beiaard.grimbergs.net

ZO · 3 MEI · 11.00

Aperitiefconcert

Trio Peter De Ridder, Jan Matthe
en Michel Stas
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZA · 16 MEI · 20.00

Yaromir Bozhenko

Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

ZO · 17 MEI · 11.00

Aperitiefconcert

Wezembeek-Oppem, Kasteeldomein
de Burbure, 02 731 43 31 (GC de Kam)

ZO · 24 MEI · 16.00

Kerkconcert in Ossel

Ensor Strijkkwartet
Ossel, Sint-Jan-Baptistkerk,
02 460 73 24

ZO · 3 MEI · 20.00

Slumdog Millionaire

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

ZO · 3 MEI · 15.00

Bolt

(NV, kindertfilm)
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

DI · 5 MEI · 20.00-21.30

**Anders zijn is mooi: een
kortfilm over allochtonen
met een handicap**

Asse, Klein kunstencentrum
't Smiske, www.archeduc.be

WO · 6 MEI · 20.30

Milk

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

WO · 6 MEI · 20.30

Gran Torino

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

WO · 6 MEI · 20.00

Afrika Filmfestival

Sint-Ulriks-Kapelle, Kasteel La Motte,
02 466 20 30 (CC Westrand)

VR · 8 MEI · 20.00

Revolutionary Road

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

ZO · 10 MEI · 20.00

Gran Torino

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

MA · 11 MEI · 20.30

Gran Torino

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 95

DI · 12 MEI · 20.30

Gran Torino

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

WO · 13 MEI · 20.30

Milk

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DO · 14 MEI · 15.00 EN 20.00

Slumdog Millionaire

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

ZA · 16 MEI · 20.30

Unspoken

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO · 17 MEI · 20.00

Milk

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

MA · 18 MEI · 20.30

The Soloist

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 95

DI · 19 MEI · 20.30

Doubt

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

WO · 20 MEI · 20.30

De SM-rechter

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

Theater Wederzijds (16/5)

Theater Tieret (16/5)

Theater Froe Froe (31/5)

MA · 25 MEI · 20.30

De SM-rechter

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 95

DI · 26 MEI · 20.30

S raphine

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

WO · 27 MEI · 20.30

He's just not that into you

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

EX
PO

1, 2, 3, 9 EN 10 MEI

Mariabeelden, gekroond of eenvoudig uit de huiskamer

Beersel, Sint-Lambertuskerk,
02 331 06 76

VAN 1 TOT 31 MEI

Kam kiest voor kunst: Charles Van Gisbergen

Wezembeek-Oppem,
GC de Kam, 02 731 43 31

1, 2 EN 3 · MEI

Kunstenarsroute

Zaventem, diverse locaties,
02 759 83 69

T.E.M. 3 MEI

Dreams in Dreamland

Michael Chia
Asse, galerie budA, 02 306 50 95

ZO · 3 MEI · 11.00-19.00

AmateurKunstenarsRoute

Meise, diverse locaties,
marijke@lak-atelier.be

T.E.M. 7 MEI

Bloembollentoonstelling

Groot-Bijgaarden, Kasteel,
www.kasteelgrootbijgaarden.be

VAN 7 T.E.M. 21 MEI

Globalisering: gewikt gewogen

Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

VAN 8 T.E.M. 24 MEI

Fototoonstelling Voetsporen van devotie

Grimbergen, Abdij,
www.vlaamsbrabant.be/processies

VAN 8 MEI TOT 31 DEC

Keizerin Charlotte, een tiental jaren inwoonster van Tervuren

Tervuren, Hof van Melijn,
02 769 20 13

T.E.M. 10 MEI

Over de rand

Michiel Hendryckx
Sint-Pieters-Leeuw, GC Coloma,
02 371 22 62

VR · 15 MEI (VERNISSAGE)

16, 17, 23 EN 24 MEI

'Groen' in meerdere kleuren

Willy Beeckman
Dilbeek, galerie MixArt,
www.mixart.be

VAN 15 MEI TOT 27 SEP

Jan Cobbaert 100

Tervuren, Hof van Melijn, 02 769 20 13
MET STEUN VAN DE VLAAMSE OVERHEID

VAN 21 T.E.M. 24 MEI

ArTiesTenToer

Tervuren, diverse locaties,
02 769 20 81 (Toerisme Tervuren)
of www.artiestentoer.be

VAN 30 MEI T.E.M. 14 JUN

Kunstkring Meise

Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

T.E.M. 30 AUG

Omo. Herders & Design

Tervuren, Koninklijk Museum
voor Midden-Afrika,
02 769 52 11

T.E.M. 1 SEP

Atelier de la Dolce Vita

Tom Vermeir
Kraainem,
Foyer van GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

T.E.M. 31 DEC

De groene kant van Darwin – Darwinjaar in de Nationale Plantentuin in Meise

Meise,
Nationale Plantentuin
van België, 02 260 09 20

T.E.M. 3 JAN

Persona. Rituele maskers en hedendaagse kunst

Tervuren, Koninklijk Museum
voor Midden-Afrika,
02 769 52 11

VOR
MING

MA · 4 MEI · 19.30-22.00

Kennismaking met het leven van de Hindoes en hun rituelen

Dilbeek, Den Tat,
www.archeduc.be

DI · 5 MEI · 14.00

Creationisme

Drs. Stefaan Blancke
Strombeek-Bever,
dienstencentrum Ter Borre,
02 267 38 50

DI · 5 MEI · 20.00

Speakers' Corner Karel Vinck over de financieel-economische crisis en de globalisering. Uitdagingen voor 'Vlaanderen in actie'

Tervuren, Koloniënpaleis,
02 462 08 47

WO · 6 MEI · 19.30

Europa in jouw leven. Voormalige Oostbloklanden onder de loep

Alsemberg, CC de Meent,
02 359 16 00

VR · 8 MEI · 20.00

(Een tuin) zonder (gif) is gezonder

Velt Zaventem
Zaventem,
cultuurhoeve Mariadal,
02 720 20 67

MA · 11 MEI · 19.30-22.00

Schakel jezelf in tegen armoede en uitsluiting

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
www.archeduc.be

DI · 12 MEI · 19.00-22.30

Lekker, gezond en goedkoop koken

Overijse, CC Den Blank,
www.archeduc.be

WO · 13 MEI · 19.30

Europa in jouw leven. Stefan Blommaert over zijn Oostblokervaringen

Alsemberg, CC de Meent,
02 359 16 00

ZO · 15 MEI · 10.00 EN 13.30

Workshop Afrikaanse dans

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

Alex Agnew (7/5)

Tim Vanhamel (1 en 2/5)

De Vikingen (8/5)

Milk (6, 13 en 17/5)

OP STAP

VR · 1 MEI · 14.00 Langs kapellen van Tervuren

Tervuren, Markt 7,
02 769 20 81

ZO · 10 MEI · 14.00 Kleine plantjes in grote Zoniënwoud

NGZ en Inverde
Hoeilaart, Bosmuseum,
www.ngz.be

ZO · 10 MEI · 8.00-15.00 Airportwandeling

Nossegem, Hoeve Nothegem,
www.deparkvriendenzaventem.be

ZO 10 MEI 14.00 Natuurwandeling door de Zuunvallei en natuurgebieden

Sint-Pieters-Leeuw, Kerk van Zuun,
www.natuurpuntleeuwsenatuur-
vrienden.be

ZO · 10 MEI · 14.00 Een gastronomische trip door Vilvoorde

Vilvoorde, ingang kerk,
www.pasar.be/tervuren

ZO · 10 MEI · 14.00 Geleide wandeling en fietstocht langs trage wegen

Vosseme, Pastorieplein,
02 769 20 81

DI · 12 MEI · 11.00 Eksterooig wandelgroep 55+

Tervuren, parking Koninklijke
moestuin, 02 377 59 70

ZO · 31 MEI
Dag van het Park
in teken van liefde in het park
Programmafolder is vanaf
1 mei verkrijgbaar
www.natuur.be

VA RIA

VR · 1 MEI Vaar-, fiets- en wandelhappening

Op en rond de Brabantse kanalen,
de Zenne en de Dijle,
www.rivertours.be

ZO · 3 MEI · 9.00 Rommelmarkt

Asse, Kapellestraat,
02 452 27 06

WO · 6 MEI · 18.00-20.00 Bloedinzameling Rode Kruis

Eizer, Parochiezaal Eysernelle,
02 687 84 99

VR · 8 MEI · 21.00 Vlaamse kermis

Jeugdtraad Kraainem
Kraainem, JC De Villa,
www.jcdevilla.be

ZA · 9 MEI · 10.00 Voetbal- en Beachvolleybaltornooi

Jeugdtraad Kraainem
Kraainem, terrein JC De Villa,
www.jcdevilla.be

ZO · 10 MEI · 12.30 Evenementenmiddag

Jeugdtraad Kraainem
Kraainem, Chirolokalen,
www.jcdevilla.be

ZO · 10 MEI · 11.45 Highland Games

Linkebeek, speelweide GC de Moelie,
02 380 77 51
MET STEUN VAN DE VLAAMSE OVERHEID

VR · 15 MEI · 19.30 Praatcafé: verhalen rond de stoof

Wezembeek-Oppem vroeger en nu
Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

ZO · 17 MEI · 14.00 Kindernamiddag

door jeugdtraad Zaventem
Zaventem, Gemeentelijke sporthal,
www.jeugdtraadzaventem.be
MET STEUN VAN DE VLAAMSE OVERHEID

WO · 20 MEI · 18.00-20.30 Bloedinzameling Rode Kruis

Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

WO · 20 MEI · 14.00 Regionale kleuterhappening Kraainem

Sporttraad Kraainem en Sportregio
Vlaams-Brabantse Ardennen
Kraainem, sporthal,
02 721 28 06 (GC de Lijsterbes)

WO · 20 MEI · 13.00-16.00 Regionale inline- en skateboardhappening 'Kerrebantz' (6-12)

Wolvertem,
Skatepark Bart Kerremans,
016 26 76 66

ZO · 24 MEI · 13.30 Silly mountainbike tour

Dilbeek, Saviocentrum,
0486 42 15 66

ZA · 30 MEI · 14.00-16.00 Kijk! Ik Fiets!

Doel: zonder steunwieltes
leren fietsen!
Wemmel, gemeentelijke sporthal,
02 460 73 24 (GC de Zandloper)

Highland Games (10/5)

De agenda wordt samengesteld met gegevens uit de Uitdatabank. Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de volgende agenda die de periode van 1 tot en met 30 juni bestrijkt, moeten ons de nodige informatie bezorgen voor 1 mei a.s. Je kunt de gegevens mailen naar randkrant@derand.be, per brief sturen naar ons redactieadres (RandKrant – UIT in de Rand Agenda, Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel) of invoeren in de Uitdatabank via www.uitdatabank.be. Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de gemeenschaps- en cultuurcentra in de Rand. Om voor plaatsing in aanmerking te komen, worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de Rand. Het volledige vormingsaanbod van Arch'educ vind je op www.archeduc.be.

Geef zelf je activiteit in!
Uitdatabank.be

‘Muziek was de enige uitweg voor mij’

Tapijtconcert Anton Walgrave en Iza

De muziek van Anton Walgrave is niet meer van Radio 1 weg te slaan. Hoewel een echt grote hit uitblijft, laten zijn nummers het publiek niet onberoerd. Na zijn recentste cd *Every night you pray* braken dan ook heftige discussies uit op verscheidene internetfora.

TEKST Ines Minten • FOTO Filip Claessens

Hij wordt de hemel in geprezen en fans vragen zich af waarom hij al die andere muzikanten maar niet uit de hitlijsten weet te spelen. ‘Ja’, lacht Walgrave. ‘Maar scheldtirades zijn er evenzeer. Ook die beschouw ik als een goed teken. Ze tonen aan dat mijn platen iets teweegbrengen.’ Op 3 mei geeft Anton Walgrave een *Tapijtconcert* in GC de Bosuil in Jezus-Eik. Hij laat zich vergezellen door jonge belofte Iza. ‘Tapijtconcerten zijn een fijn concept’, legt Anton Walgrave uit. ‘Je speelt je nummers zo naakt mogelijk: dicht bij de mensen, akoestisch en intiem.’ De toeschouwers zitten op stoelen en kus-sens rond de muzikanten geschaard. Een podium is niet nodig, een hoop tapijten volstaat. ‘Iza en ik spelen na elkaar, maar het

zou best kunnen dat we ook een en ander samen doen.’

Van in de wieg

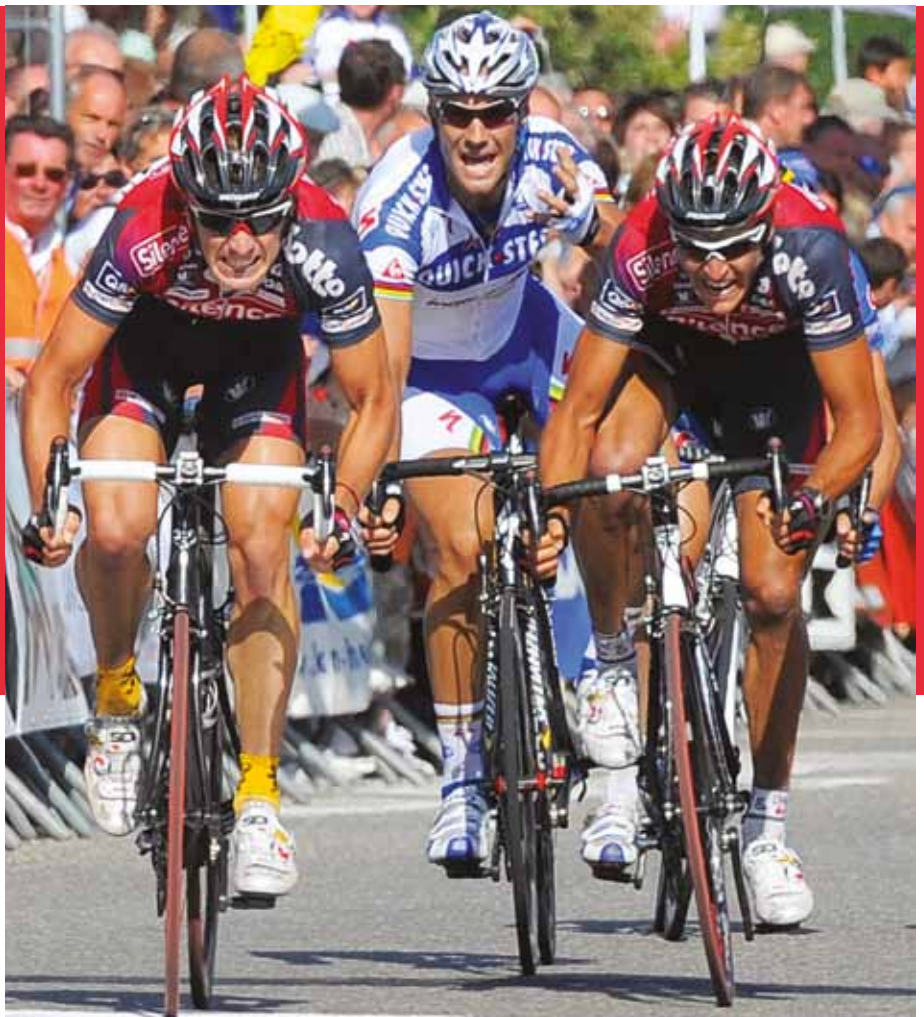
Naar verluidt zong Anton Walgrave al voor hij kon spreken. ‘En toen ik negen was, begon ik mijn eerste cassettes met eigen nummers op te nemen’, zegt hij. Hij tekende zelf de hoezen en voerde promotie bij familie en vrienden. Toch komt hij helemaal niet uit een muzikaal nest. ‘In mijn familie is iedereen vooral intellectueel bezig. Maar ik was geen goede student. In die tijd bestonden ADHD-tests nog niet, maar we vermoeden dat het best eens dat geweest zou kunnen zijn’, lacht hij. ‘Muziek was iets waar ik wél goed in was en waar ik me mee kon bewijzen. Het leek de enige uitweg voor mij.’ Vanaf het derde middelbaar zat Anton op het Lemmensinstituut in Leuven. Op zijn website kun je nog enkele liedjes van zijn vroegste groepjes horen, zoals van *The Rollers*. ‘Gepuberte met de baard in de keel.’ Ondertussen is hij samen met zijn muziek volwassen geworden. Het vierde album ligt al bijna een jaar in de rekken, het vijfde is op weg. ‘Ik ben van plan er mijn tijd voor te nemen. Ik heb al nummers, maar moet nog aan heel wat teksten schaven. Ik wil rustig kunnen zoeken naar een puurder geluid en nadenken waar ik met deze plaat naartoe wil. Er komen dit jaar nog enkele singles uit, maar het volledige album zal pas voor 2010 zijn.’

Ochtendsongs

Anton Walgrave begint nooit bewust aan een nieuwe plaat. ‘Zo’n plaat begint veeleer aan jou’, vertelt hij. ‘Je krijgt wat ideetjes die langzaam een vastere vorm aannemen. Ik bepaal ook nooit vooraf waar de volgende plaat over zal gaan, maar ik merk wel telkens dat er zich vanzelf een rode draad begint af te tekenen. Zo ging *Every night you pray* over perceptie. Hoe mensen dingen zien en hoe uiteindelijk iedereen zich schuldig maakt aan té eenduidig denken.’ De ochtend is voor Anton Walgrave het beste schrijfmoment. ‘Je bent pas wakker, zit nog half in de roes van de slaap en hebt je geest nog maar weinig gefilterd. Mijn computer staat vol met halve ideeën. Heel geregeld ga ik over die stukjes en brokjes heen. Voel ik bij een van de fragmenten iets, dan ga ik erop door. Als het bijna af is, moet je knopen doorhakken. Gaat het uiteindelijk die kant op of deze? Daar kan ik nachten wakker van liggen. Maar als je de beslissing eenmaal hebt genomen, zie je hoe relatief het was: beide oplossingen hadden tot een prima resultaat kunnen leiden.’

i Op 3 mei geven Anton Walgrave en Iza een *Tapijtconcert* in GC de Bosuil in Jezus-Eik. www.debosuil.be

De renners passeren door alle deelgemeenten van Tervuren om uiteindelijk voor de winst te rijden aan de aankomst voor het Afrikamuseum.

Op woensdag 27 mei gaat in Tervuren de Ronde van België voor wielrenners van start. Na de cyclocrosswedstrijd in januari is dat het tweede grote sportevenement in die gemeente dit jaar. Het begin van een trend?

TEKST Willy Fluyt • FOTO Belga

Ronde van België start in Tervuren

‘W e willen inderdaad prestigieuze sportevenementen naar onze gemeente halen’, zegt burgemeester Bruno Eulaerts (GT-VLD). ‘Voor de Ronde van België zal dat niet elk jaar lukken natuurlijk. Maar dankzij onze samenwerking met Golazo Sports krijgen we voortaan wel elk jaar een belangrijke cyclocrosswedstrijd’. Christophe Impens van Golazo Sports ziet een verdere samenwerking met Tervuren zitten. ‘Het Park van Tervuren is een fantastisch decor. Je kunt er een uniek parcours maken. De renners houden ervan. En het aantal toeschouwers, een kleine vijftienduizend, bewijst dat het publiek er ook zo over denkt. Bovendien zit je vlak naast het Afrikamuseum en het Koloniënpaleis. Dat biedt mogelijkheden om nieuwe ideeën en randactiviteiten uit te werken’, zegt de vroegere topatleet.

Impens denkt ook aan een mogelijke samenwerking met De Sportvrienden uit buurgemeente Overijse, die een jaarlijkse cyclocross en een druivenkoers organiseren. Voorzitter Willy Van Roy van De Sportvrienden wil niet te voorbarig zijn. ‘We kregen in het verleden het aanbod om toe te treden

tot het cyclocrossklassement van de Gazet van Antwerpen of de Superprestige, maar hebben dat niet gedaan. Dat wil echter niet zeggen dat we tegen een samenwerking met Tervuren of Golazo Sports zijn. Onze vereniging wil de sport dienen en als je op dat vlak iets kunt verbeteren, moet je dat doen’, vindt Willy Van Roy van De Sportvrienden Overijse.

Hommage aan Merckx

Ondertussen wordt in Tervuren alles in het werk gesteld om de start van de Ronde van België met zoveel mogelijk leuke randactiviteiten te omkaderen. In het zaaltje De Spiegel boven het kantoor van Toerisme Tervuren loopt van 4 tot 18 mei een tentoonstelling met allerlei truien, andere attributen en fotomateriaal over Eddy Merckx en andere renners uit zijn gloriejaren.

Op dinsdag 26 mei is er op de Markt vanaf 18 uur de voorstelling van de Ronde. Op de manier die hem eigen is, praat sportjournalist Michel Wuyts het geheel aan elkaar. ‘Aan de voorstelling van de zes UCI ProTour-ploegen koppelen we een hommage aan Eddy Merckx. Het is precies veertig jaar geleden dat

hij de Ronde van Frankrijk won. Hij woonde toen in Tervuren. Dat is een mooie invalshoek om hem erbij te betrekken’, vindt de schepen van Sport Mario Van Rossum (CD&V).

De Ronde van België vertrekt op woensdagmorgen op de Markt. De renners rijden via de Brusselsestraat en de Tervurenlaan opnieuw naar de Markt en beginnen dan aan hun lange rit rond Tervuren. De renners passeren door alle deelgemeenten om uiteindelijk voor de winst te rijden aan de aankomst voor het Afrikamuseum. Diezelfde avond nog vertrekt het hele wielercircus naar de volgende vertrekplaats en is het feest voor Tervuren uit.

FR Le Tour de Belgique démarre à Tervuren

La commune de Tervuren entend s’associer à l’organisation de grands événements sportifs. Le mercredi 27 mai, le Tour de Belgique pour cyclistes professionnels s’élancera de cette commune du Vlaamse Rand. En janvier déjà, le parc de Tervuren avait accueilli un cyclocross qui connut un succès éclatant. ‘Un site exceptionnel qui offre de nombreuses possibilités’, dit Christophe Impens de Golazo Sports. Le départ du Tour de Belgique ira de pair avec un hommage à Eddy Merckx. Le départ est prévu au Markt et traversera toutes les communes de Tervuren. L’arrivée est prévue au Musée royal de l’Afrique.

Naar Lourdesgrot in Gra

Deze wandeling brengt je naar een uithoek van de gemeente Grimbergen, meer bepaald naar het Gravenbos in deelgemeente Humbeek. De brug over het kanaal ligt vlakbij en is een opvallende baken in het landschap. De beste uitvalsbasis voor een deugddoende wandeling is de Lourdesgrot. Ze ligt helemaal op het einde van de Westvaardijk.

TEKST Herman Dierickx ■ FOTO Filip Claessens

De grot is een vertrouwde plek voor de omwonenden, maar verder is ze een nobele onbekende. Er is meer dan voldoende plaats voor meditatie. Als je wilt, kun je ook een rondgang maken van de indrukwekkende kruisweg. Het geheel dateert van 1954, toen twaalf Humbeekse kajotters als aandenken aan hun Lourdesreis een grot wilden bouwen. De inwijding gebeurde door Monseigneur Cardijn op 15 augustus 1954.

Kasteel met geschiedenis

De wandeling vat aan langs de imposante Sas-, Kasteel- of Candèledreef, die in feite een dubbele beukendreef is die omstreeks 1865 werd aangelegd om vanaf het kanaal bouwmaterialen aan te voeren voor de grondige renovatie van het kasteel. Links tussen de bomen ligt de rioolwaterzuiveringsinstallatie, die sinds een tweetal jaren het water van en-

kele omliggende wijken zuivert. Op het einde van de dubbele dreef rechts groeien in het voorjaar grote partijen longkruid die typisch zijn voor dit soort kasteelparken. De paars-roze bloemetjes en de witgespikkelde bladeren kun je niet missen. Ze zijn zichtbaar tot ongeveer eind mei. Recht voor je vang je een glimp op van het (niet toegankelijke) waterslot Gravenkasteel. Daarachter bevindt zich een voormalige stoeterij die nu dienst doet als manege. Het kasteel werd een eerste keer vermeld in 1374. Het werd hoogstwaarschijnlijk gebouwd door een telg van de adellijke familie Bouchout. Daar is uiteraard niets van overgebleven, maar de sporen van de huidige constructies gaan toch terug tot het jaar 1600, ten tijde van de graaf van Arenberg.

Bomen als landschapsmonumenten

Aan het dwarsbaantje (Langstraatje) neem je rechts en trek je het eigenlijke bos in. Onmid-

dellijk rechts ligt nog een authentiek vochtig eikenbos met een gevarieerde ondergroei. Verderop zijn de oude, originele soorten vervangen door populieren. Links ligt een open weidcomplex waarboven de buizerd regelmatig rondjes draait. Nog links komen twee beken bijeen die samen onder de weg lopen. Als je goed kijkt, is het verschil in waterkwaliteit tussen beide waterlopen erg groot (links veel vuiler dan rechts). De populierenbestanden op je rechterkant waren 35 jaar geleden vochtige orchideeënweiden met duizenden bloeiende planten. Iets verderop het wegeltje groeien nog enkele oude fruitbomen die overbleven van wat ooit een grote boomgaard was. Blijf het hoofdpad volgen en iets verderop zie je nog meer van deze landschapsmonumenten. Rechts staan wat jongere populierenbestanden die de oorspronkelijke zomereiken hebben vervangen. Blijf het pad volgen tot het einde, waar je uitkijkt over een grote weide. Daarin loopt de moeilijk zichtbare Driebosbeek die de grens vormt tussen Grimbergen en Kapelle-op-den-Bos. Volg de haakse bocht naar rechts zodat je uitkomt op de linkerkanaaloever. Dit kaarsrechte kanaal is een drukke verkeersader die vooral goederen aanvoert naar de hoofdstad. Een paar honderd meter stroomafwaarts ligt de enorme sluis van Zemst waar dagelijks vele

venbos

In het kanaal verdrinken elk jaar reeën omdat ze de steile oevers niet kunnen opklimmen.

schepen worden versast. Aan de overkant van het kanaal ligt het in de streek roemruchte Bos van Aa, een zandwinningsgebied dat inmiddels, samen met het Gravenbos, een natuurbestemming van Europees belang heeft gekregen. Een aangepast beheer loopt momenteel niet zo vlot omdat verschillende betrokkenen de zaak boycotten.

De kanaaloever oogt nog natuurlijk, met vanaf april de grote bladrozetten van hokjespeul, een bijzondere telg met witgroene bloeiwijzen uit de familie van de vlinderbloemigen. Die kun je al waarnemen vanaf eind mei. Elk jaar verdrinken hier verschillende reeën omdat ze de steile oevers niet kunnen opklimmen. Er is beloofd om enkele uitstapplaatsen te voorzien, maar dat is voorlopig nog toekomstmuziek. Rechts groeien wat jonge notelaars die te dicht tegen de bosrand werden aangeplant zodat ze scheefgroeien richting licht. Uiteindelijk kom je opnieuw aan de Lourdesgrot en zit deze wandeling er op.

Brussel herstelt historische parken

In de komende maanden zal het Brussels Hoofdstedelijk Gewest beginnen met de restauratie van drie belangrijke historische parken in de stad: het Park van Laken, het Dudenpark in Vorst en het Park Tournay-Solvay in Watermaal-Bosvoorde.

Daarmee gaat het Brussels Instituut voor Milieubeheer (BIM), dat deze parken beheert, verder op de ingeslagen weg om alle historische parken in Brussel in ere te herstellen. De voorbije jaren werden o.m. het Jubelpark, het Rood Klooster, het Koning Boudewijnpark en het Leopoldpark gerestaureerd. Bovendien wordt momenteel de laatste hand gelegd aan de zogenaamde 'Groene Wandeling', een lusvormige route van zowat 63 km die de parken, de halfnatuurlijke landschappen, natuurgebieden en bossen aan de rand van het Brusselse gewest met elkaar verbindt.

Leopold II

De drie parken die nu een opknapbeurt krijgen, dateren uit de 19e eeuw en waren oorspronkelijk privéparken. Alledrie hebben ze op een of andere manier te maken met koning Leopold II.

Het Dudenpark in Vorst, een restant van het Heegdebos dat zich oorspronkelijk uitstrekte van Bosvoorde tot Vorst, was in de 19e eeuw het buitenverblijf van de rijke Duitse kanthandelaar Guillaume Duden die er een riant landhuis bouwde. Hij schonk het park later aan Leopold II die het verbond met het Park van Vorst dat hij enkele jaren eerder had laten aanleggen. Leopold II liet er ook een merkwaardige art-decotoin aanleggen, die volgens tuinhistorica Ann Voets uniek is in ons land. Het is de bedoeling om deze tuin in zijn oorspronkelijke staat te herstellen en de historische dreven en vergezichten opnieuw tot leven te brengen.

Geschiedenis blootleggen

Het relatief kleine Tournay-Solvaypark ligt aan de rand van het Zoniënwoud in Watermaal-Bosvoorde en wordt terecht beschouwd als een van de mooiste parken van Brussel. Het werd op het einde van de 19e eeuw aangelegd in opdracht van Alfred Solvay, de broer van de beroemde industrieel Ernest Solvay. Met de hulp van Leopold II, die het water- en bosrijke gebied bij de aanleg van de ringlanen wilde vrijwaren, verwierf Solvay de vijvers van Bosvoorde die in het grotere familiedomein werden geïntegreerd. In het begin van de 20e eeuw deed de weduwe van Alfred Solvay een beroep op de tuinarchitect Jules Buyskens voor de heraanleg van het park. Buyskens was op dat ogenblik het boegbeeld van de *Nieuwe Pittoreske Tuin*, een vereniging 'voor de vernieuwing van de tuinkunst in België die strijdt voor meer natuurlijke tuinen, voor een meer discrete en oneindig gevarieerder kunst van de versiering van onze moderne tuinen'. Bij de komende restauratie is het de bedoeling om de geschiedenis van het domein opnieuw zichtbaar te maken en de bloemenborders en de beroemde *ladies garden* van Buyskens (die enkele jaren gelden werd omgevormd tot rozentuin) in ere te herstellen.

Landschapspark in Franse stijl

De restauratie van het 43 ha grote Park van Laken, dat recht tegenover het koninklijk paleis ligt, moet het voorlopige sluitstuk worden van de heraanleg van de koninklijke domeinen in Laken. Volgens landschapsarchitect Benoit Fondu, die in opdracht van het BIM een historische en landschappelijke studie van dit park maakte, is het een van de mooiste voorbeelden in ons land van wat hij een 'landschapspark in Franse stijl' noemt. Hopelijk krijgen die historische en esthetische kenmerken, met qua vorm en kleur zorgvuldig bestudeerde bomen- en heestergroepen, bij de restauratie de aandacht die ze verdienen.

TEKST Paul Geerts

Zorgaanbod voor jongeren is ondermaats

‘Het aantal zorgvoorzieningen voor jongeren met psychische of sociale problemen ligt in Vlaanderen nergens lager dan in de Vlaamse Rand en is er niet afgestemd op de vraag’, zegt Martine Puttaert, coördinator van Integrale Jeugdhulp Vlaams-Brabant en Brussel.

TEKST Johan De Crom ■ FOTO Kris Mouchaers

‘**N**aast rijke eurocraten leven in de Rand ook arme Vlamingen, Turken en Marokkanen. De hoge gemiddelde welvaart verbergt de sociale achterstand van veel mensen. Het sociaal beleid werkt met gemiddelden die een vertekend beeld geven.’ Dat zegt Martine Puttaert, coördinator van Integrale Jeugdhulp Vlaams-Brabant en Brussel. De diensten voor Integrale Jeugdhulp vallen onder het departement Welzijn en Gezondheid van de Vlaamse overheid. Per regio stemmen ze de werking van hulpverleningsinstellingen voor jongeren beter op elkaar af. ‘Via opleidingen helpen we hulpverleners om de vraag van een jongere goed te doorgronden en te bekijken welke hulp het meest geschikt is. Die ligt soms buiten de eigen instelling.’

Laatste van de klas

De juiste hulp voor de juiste persoon vinden, is nergens meer acuut dan in de Rand. De personeelsbezetting in de regio's Vilvoorde en Zenne & Zoniën is met 0,43 en 0,40 vol-

tijdse equivalenten per 10.000 inwoners de laagste in Vlaanderen. De Centra Algemeen Welzijnswerk (CAW) kunnen de vele klanten nauwelijks aan. ‘De nabijheid van de taalgrens en het hoge aantal allochtonen maken ook dat 60 procent van de klanten anderstalig is. Dat vergt extra personeel.’

De andere instellingen kennen dezelfde problemen. Voor de buitenschoolse opvang van 3- tot 12-jarigen zijn er per honderd kinderen 1,6 voorzieningen. Dat is het laagste aantal in Vlaanderen (gemiddeld 3,9). In de Bijzondere Jeugdbijstand zijn er in Halle-Vilvoorde op 10.000 jongeren 11,1 beschikbare plaatsen (Vlaams-Brabant: 19,8, Vlaams Gewest: 41,1). Voor minderjarigen met een handicap tellen we in Halle-Vilvoorde geen 6 plaatsen per 10.000 inwoners (Vlaanderen: 14). De regio heeft in de geestelijke gezondheidszorg 0,71 voltijds equivalente medewerkers per 10.000 inwoners (Vlaanderen: 1,26). Het zijn harde cijfers uit het Vlaams-Brabantse regio-plan Integrale Jeugdhulp en van de Cel sociale planning en overleg van de provincie Vlaams-Brabant. De conclusie is duidelijk: de Rand is op alle vakken de laatste van de klas. Vooral Halle-Vilvoorde wordt miskend.

Vertekend beeld

De achterstelling van het aanbod in de Rand valt historisch te verklaren. Volgens de Cel sociale planning en overleg van de provincie Vlaams-Brabant is men er in het verleden te veel van uitgegaan dat de voorzieningen in Brussel ook deze regio zouden bedienen. Dat blijkt niet zo te zijn. Er zijn in Vlaams-Brabant ook altijd weinig initiatiefnemers geweest. ‘We zien dat in het katholieke West- en Oost-Vlaanderen altijd meer instellingen hebben bestaan, maar een verklaring voor de achterstand in Vlaams-Brabant hebben we niet

natuurlijk

Leven in de modder

Rond deze tijd van het jaar leggen talloze wijfjes van de slijk- of elzenvlieg elk een duizendtal eitjes rond takjes, pitrusbladen of gewoon op bladeren van onder meer de gele lis of de grote lisdodde. Het is een bijzonder schouwspel waaraan we meestal voorbijgaan omdat het zo onopvallend gebeurt.

Afhankelijk van de temperatuur komen de larven uit de eitjes en laten zich in het water vallen of kruipen er naartoe. Daarbij kunnen ze hooguit enkele meters over land afleggen. Als het een koud voorjaar is, komen slechts een 10 procent uit. In warmere

weersomstandigheden kan dit oplopen tot meer dan 75 procent. Ze brengen de komende twee jaar onder water door, in de modder of op de bodem. Daar eten ze vooral kleinere larven van andere diersoorten en vormen ze zelf het uitverkoren voedsel voor vele libellenlarven. Bij elzenvlieglarven is veelvuldig kannibalisme vastgesteld. Omstreeks half maart komen ze uit het water en maken ze een cocon of pop in de strooisellaag. Na een tot vier weken verschijnt het volwassen insect en zo begint de cyclus van voor af aan.

De insecten zijn geen vliegen, maar horen bij de groep van de *netvleugeligen* en zijn dus nauw verwant met bijvoorbeeld gaasvliegen.

echt. De hoge woningprijzen in de Rand maken het natuurlijk niet makkelijker om nieuwe instellingen te bouwen.'

De scheve verhoudingen recht trekken, gebeurt niet op één dag. 'Als er vanuit het beleid extra middelen vrijkomen, wordt dat geld niet volledig gebruikt om de minst bedeelde regio's naar het gemiddelde toe te trekken. Er worden inspanningen gedaan, maar het beleid probeert de verschillende organisaties ook min of meer tevreden te stellen. Ook wie al boven het gemiddelde zit, krijgt er altijd iets bij. Zo duurt het voor ons erg lang om het peloton bij te benen', stelt Puttaert vast.

Een ander probleem zit hem in de welvaartsparadox van de Rand en Vlaams-Brabant. 'We hebben te maken met een heel duale samenleving. De inwoners van het Hageland zijn oud, de bevolking in de Rand is jong. In de Rand wonen in de zuidelijke gemeenten en in Kraainem en Wezembeek-Oppem welvarende burgers; Vilvoorde en Machelen hebben met armoede te kampen', merkt Martine Puttaert op. 'Het beleid vertrekt bij de verdeling van middelen te veel van gemiddelden. Vlaams-Brabant komt er dan telkens goed uit, maar die cijfers verbergen vele problemen. De schoolse achterstand is nergens hoger dan in de Rand. Het zorgaanbod voor deze jongeren met problemen is ondermaats.'

i

Integrale Jeugdhulp werkt samen met Centra Algemeen Welzijnswerk (CAW), Kind en Gezin, Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg (CGG), Psychiatrische Ziekenhuizen (PZ), de Psychiatrische Afdelingen van de Algemene Ziekenhuizen (PAAZ), de Bijzondere Jeugdbijstand (BJB), Ge-handicaptenzorg en de Centra voor Leerlingenbegeleiding (CLB).

Martine Puttaert

Het zijn slechte vliegers zodat je ze meestal terugvindt, zittend op een takje of graspol. De twee centimeter grote dieren hebben wat bruinberookte vleugels die ze als een dakje boven het lichaam houden. Je kunt ze zien tussen half april en eind juni, daarna is het afgelopen en moet je weer wachten tot het volgende voorjaar wanneer een nieuwe generatie er aan begint.

De foto is genomen aan de vijverrand in het Prinsbos in Grimbergen, waar het dier alle tijd nam om voor het nageslacht te zorgen en zich van alle zijden liet bewonderen. Meestal duurt het leggen van de eieren ongeveer drie uur; daarna blijft het dier nog ettelijke weken in leven. Veel eten doet het

niet, hooguit wat sappen en vocht oplikken. Meer is ook niet nodig, want de larven hebben zich zo dik gevretten dat ze voldoende energie overhouden om het ook als volwassen insect nog een tijdje uit te zingen.

Omdat ze niet goed vliegen, vallen ze gemakkelijk ten prooi aan vele vogelsoorten. Ook de volwassen libellen zitten achter hen aan. Desondanks kunnen de aantallen oplopen tot vele individuen die zich steeds in de onmiddellijke buurt van stilstaand water ophouden. Omdat we dit jaar een koude maand maart hadden, zal de soort het niet zo goed doen. Definitieve resultaten daarvan zullen we pas binnen twee jaar zien, want vorig jaar was de maand maart

net heel warm en toen heeft de elzenvlieg ongetwijfeld goed geboerd. Dat zal blijken uit de aantallen die we in deze tijd van het jaar waarnemen.

Ondanks het nogal indrukwekkende uitzicht is de slijkvlieg voor de mens zo onschuldig als wat. Zelfs als ze over je hand kruipen, kunnen ze je absoluut niets maken. Omdat de larven veel ongedierte eten, worden ze gecatalogiseerd als 'nuttig voor de mens', maar dat is intussen een achterhaald beeld. Natuur moeten we immers niet altijd vanuit onze leefwereld taxeren, maar gewoon in zijn totaalbeeld proberen te zien.

TEKST Herman Dierickx ■ FOTO Herman Dierickx

‘De ene prei is de andere niet’

Voedselteams zitten in de lift

Seizoensgebonden groenten en fruit rechtstreeks van de boer in de buurt tegen een eerlijke prijs. Dat is het ‘korte keten’-principe van de vzw Voedselteams. De leden vormen een netwerk in hun dorp of wijk en bestellen in groep.

TEKST Bart Claes ■ FOTO Filip Claessens

Het lijkt alsof de crisis de mensen heeft wakker geschud om groenten, fruit en andere levensmiddelen rechtstreeks bij de lokale producent te kopen. De vzw Voedselteams richt de ene groep na de andere op. Mensen en gezinnen slaan de handen ineen en doen samen hun aankopen bij lokale producenten. Eind maart waren er in Vlaams-Brabant 42 voedselteams actief en stonden er nog heel wat in de steigers. In de Vlaamse Rand zijn er vandaag nog maar twee groepen actief in Overijse en Tervuren. ‘Daar komen er zeker nog bij. Ik ben in Linkebeek gaan spreken voor een groep geïnteresseerde mensen. En ook in Halle is er concrete interesse’, zegt Wim Merckx, de verantwoordelijke van vzw Voedselteams in Vlaams-Brabant.

Boer uit eigen streek

De vzw Voedselteams is in Leuven ontstaan en bestaat uit lokale teams, boeren en producenten, vrijwilligers en betaalde mede-

werkers. De teams of groepen organiseren zich zelfstandig, maar volgens het principe van de vzw: een band met de boer uit eigen streek, geen pesticiden, hormonen of bewaarmiddelen, seizoensgebonden groenten en fruit en een eerlijke prijs zonder de kosten van verpakking of tussenhandel. Aimé Cabie kan zich prima vinden in dat principe. Hij is de verantwoordelijke voor de groep in Overijse. ‘Onze groenten zijn misschien iets duurder dan in de supermarkt, maar ik weet zeker wat ik op mijn bord krijg’, vertelt hij. ‘De rechtstreekse band met de producent is heel belangrijk. Het is een band van vertrouwen.’

Wekelijkse pakketten

Het team van Overijse heeft twee leveranciers. De sociale werkplaats Den Diepen Boomgaard in Grimbergen levert de groenten en het brood. Het vlees, de zuivel en het fruit komen uit een coöperatieve uit het Hageland die een aantal vee- en fruitboeren bundelt. ‘Onze bestellingen worden elke week geleverd op een

centraal afhaalpunt’, vertelt Aimé. ‘Het vlees wordt maandelijks geleverd. We weten nooit op voorhand welke groentjes er in het pakket zitten. Het zijn de groenten die er dat moment zijn, puur natuur en seizoensgebonden.’

Omdat de vzw Voedselteams in Leuven is ontstaan, is het logisch dat er daar meer teams zijn dan in de Rand. Toch is er ook een andere reden. ‘Er bestaan nog andere, soortgelijke initiatieven in de Rand’, weet Wim Merckx. ‘De sociale werkplaats Den Diepen Boomgaard in Grimbergen levert aan Voedselteams, maar heeft ook een eigen netwerk van afhaalpunten. In het Pajottenland is er ook een boerenkring actief en in het Brusselse zijn er Franstalige netwerken. Het grote verschil tussen al deze initiatieven en onze vzw is dat Voedselteams niet alleen de distributie verzorgt. Wij zijn een beweging die ijvert voor een lokale en duurzame keten van producent tot consument en nemen daarover ook standpunten in. Ik ben blij dat er nog andere ‘korte keten’-initiatieven bestaan. Hoe meer, hoe beter.’

Duurder

Wie zijn groenten, fruit en ander eten via voedselteams bestelt, moet meestal wel meer betalen dan in de supermarkt. We doen even de test en vergelijken de prijs van prei, appels en aardappelen van de webwinkels van Voed-

Ontdekkingsstocht met slabbetje

Dat de kreeft van nature een agressieve kannibaal is, neemt niet weg dat dit luxeproduct superlekker is. Tweederde van alle kreeften die in Europa worden geconsumeerd, komen uit Noord-Amerika of Canada. Deze soort is gemakkelijk te herkennen aan zijn zwartbruine kleur. Bij restaurant 'I Koko in Grimbergen zijn ze in de ban van dit nobele schaaldier.

Zaakvoerder Hans Genbrugge heeft iets met kreeft, en dan vooral met de Canadese soort. 'De Europese kreeft is het lekkerst, maar zeer moeilijk verkrijgbaar en heel duur. In mijn keuken gebruik ik zijn Canadese soortgenoot omwille van de uitstekende kwaliteit. Hij bevat meer vlees dan de Amerikaanse kreeft. Wij bieden onze klanten exemplaren van 600 g of ongeveer zes jaar oud.'

Negen keer kreeft

Het menu van 'I Koko draait hoofdzakelijk om vis en schelpdieren. Klanten hebben de keuze uit maar liefst negen kreeftbereidingen en mogen uiteraard zelf hun kreeft uit het bassin kiezen. 'Hier kom je op gastronomische ontdekkingsstocht, weliswaar met een kreeftenslab aan. Elk gerecht heeft zijn eigen unieke smaak', legt Hilde Claessens, de gastvrouw des huizes, uit.

Het intieme restaurant is niet alleen omwille van zijn kookkunst een aanrader, ook de prijs valt mee. Zo kun je een heel kreeftmenu krijgen voor € 50, exclusief dranken. Voor die prijs krijg je een voor- en een hoofdgerecht, bereiding naar keuze en een huisgemaakt dessert. Mijn partner wil dit maar al te graag uittesten.

Als voorgerecht kiest hij voor *Kreeft in eigen nat met fijne groentjes en kasteelaardappeltjes* (½ 300 g), een heel natuurlijk gerechtje. Ik pro-

beer ondertussen een *Krokant pakje van geitenkaas, slaatje met scampi, appel en spekjes, frambozenvinaigrette* (€15) uit, dat door zijn frisheid onmiddellijk in de smaak valt. Met het aanstekelijke *La Cucaracha* op de achtergrond en een glaasje Château de la Martingue Cadillac uit 1999 (€ 4) in de hand, wordt vervolgens ons hoofdgerecht geserveerd. Mijn keuze, *Met parmezaan gegratineerd kabeljauw-haasje, gesmolten prei met tomaat, kasteelaardappeltjes en een botersausje met dragon* (€ 19,95), ziet er heerlijk uit. Er liggen maar liefst twee grote sappige stukken kabeljauw en zeven aardappeltjes op mijn bord. Hoe zeer ik ook mijn best doe en hoe lekker het ook is, ik slaag er uiteindelijk niet in mijn bord leeg te eten. Aan de overkant smult mijn tafelenoot in alle stilte voort van zijn *Gegratineerde kreeft met kruidenboter, aardappel met pesto en parmezaan, vergezeld van een slaatje* (½ 300 g). Eindigen doen we met een *Geflambeerde verse ananas met nougat ijs*. Zeer lekker, maar met een hoog alcoholgehalte.

In 2002 kwam Hans Genbrugge als jonge kok aan het fornuis van dit kleine gezellige restaurant. 'I Koko zou de roepnaam zijn voor 'kok' in een Noord-Italiaans dialect, maar daarover bestaat geen zekerheid. Maar ach, wat maakt het uit? Zolang deze kok zijn best blijft doen, ziet hij tevreden klanten terugkeren.

TEKST Sandra Szondi ■ FOTO Kris Mouchaers

'I Koko
Beigemsesteenweg 2, Grimbergen,
02 270 95 46, info@ikoko.be
Open van 19 tot 21.30 uur. Gesloten op zondag,
maandag en feestdagen.
Reservering gewenst, max. 24 personen

'Onze groenten zijn misschien iets duurder dan in de supermarkt, maar ik weet zeker wat ik op mijn bord krijg.'

selteams met die van supermarkt Colruyt. Een kilo bioprei kost bij Voedselteams 4,25 euro. Een kilo witte prei bij Colruyt kost 3,28 euro. Aardappelen van Voedselteams kosten 6,5 euro voor vijf kilo, bio-aardappelen bij Colruyt zijn goed voor 5,99 euro voor vijf kilo. Een eetappel bij Voedselteams kost 8,28 euro voor vijf kilo of 1,65 euro per kilo. Een kilo Jonagold-appelen bij Colruyt kost 0,99 kilo.

'De vergelijking met de supermarkten doorstaan we meestal niet', beseft Wim Merckx. 'Supermarkten gaan voor grote volumes en lage prijzen. Wij verkiezen kwaliteit boven kwantiteit en opteren voor persoonlijk contact tussen de boer en de consument. De ene prei is de andere niet.'

www.voedselteams.be

DE 'Porree ist nicht gleich Porree'

Das saisongebundene Gemüse und Obst kommt direkt vom Bauern in der Nähe. Bei den Nahrungsmittelteams schlagen einige Menschen und Familien die Hände zusammen. Sie kaufen ihre Nahrungsmittel zusammen bei lokalen Produzenten ein. Die verschiedenen Gruppen organisieren sich zwar selbständig, aber arbeiten nach dem Prinzip der vzw Voedselteams. Kennzeichnend dafür sind Zusammenarbeit mit Bauern aus der eigenen Region, keine Pestizide, Hormone oder Konservierungsmittel, saisongebundenes Gemüse und Obst, ein ehrlicher Preis ohne Kosten für die Verpackung oder den Zwischenhandel. 'Unser Gemüse ist vielleicht etwas teurer als im Supermarkt, aber ich weiß mit Sicherheit, was bei mir auf dem Teller liegt. Der direkte Kontakt mit den Produzenten ist für uns sehr wichtig,' sagt Aimé Cabie, der für das Nahrungsmittelteam in Overijse zuständig ist. In Flämisch-Brabant sind 42 Nahrungsmittelteams tätig, zwei davon im Vlaamse Rand.

Een fotograaf spreekt in beelden. Maar achter elke foto schuilt dikwijls ook een persoonlijk verhaal, waardoor we de foto soms met andere ogen bekijken. In *beeldverhaal* geven we een jaar lang het beeld en het woord aan een fotograaf. Eerste in de rij is persfotograaf Michiel Hendryckx, die zijn eigenzinnige versie van de Rand heeft gefotografeerd. Onze medewerker Michaël Bellon tekende zijn verhaal op.

Meise, Amelgemstraat

Deze foto toont de gelaagdheid van de Rand in één beeld. Op de voorgrond zie je het ingekuild wintervoer voor de koeien, overdekt met plastic dat wordt vastgehouden met die typische autobanden. Wat verder heb je dan een strook met residentiële woningen, en daarachter de hoogbouw van de hoofdstad.

MICHEL HENDRYCKX

PRACHTIG IN VLAANDEREN

Brugge en Bokrijk,
parken met kastelen

PRACHTIG IN BRETAGNE

Le chemin des douaniers, het
kustpad rondom Bretagne

ZO IS DE BELG

open en vrolijk,
niet zo klantvriendelijk

ZO IS DE BRETOEN

gesloten, oprecht

stad die niet overdreven groot is. Je bent hier snel het centrum uit en meteen in het groen.' Voor de taalsensitieve Anne is dat voldoende om gelukkig te zijn. Het Brusselse taalknooppunt kan ook haar dochter Emmi (11) en zonen Victor (8) en Thibaut (5) niet verstoren. 'Ze gaan naar de Europese school. Daar horen ze alle talen. Ze vinden het fascinerend om Grieks, Deens, Engels en Duits door elkaar te horen. Ik vind dat een goede zaak. Het verruimt hun blik.' Emmi gaat daarnaast helemaal op in piano en jazz dance en de zonen, tja, dat zijn voetballertjes. Ze spreken alledrie Brussels Frans tot ergernis van hun Franse grootmoeder. De woorden *septante* en *tirette* doen haar pijn aan de oren.

Kindvriendelijk

Anne en Nils vinden in Brussel mekaar en zichzelf terug. Verstrengeld in de blender, verknocht aan de mengelmoes. Anne proeft de multicult, Nils vindt in de Vlaamse toets het Germaanse gevoel voor ordelijkheid terug. 'Al is die zeker niet terug te vinden in de Brusselse architectuur. Hier staan naast de mooiste antieke gebouwen, de meest abominabele gedochten. Het is niet om aan te zien, *c'est l'horreur!* Ze laat het niet aan haar hart komen en geniet met haar gezin van de vele culturele activiteiten in de stad, van gratis concerten op pleintjes. 'België is heel kindvriendelijk. Hier zijn zoveel mooie speeltuinen, dat zie je niet in Duitsland of Frankrijk.'

Anne en Nils bezoeken graag de monumentale Vlaamse steden. De jonge ouders groeiden zelf aan zee op en trekken dus ook regelmatig naar de Belgische kust. Al moet die het met zijn kunstmatige dijk van gocarts en warme wafels afleggen tegen de zuiverheid van de Bretoense stranden.

DE Eine Kulturmischung, die anspricht

'Belgien lag in all diesen Jahren auf der Bahnstrecke zwischen Frankreich und Deutschland, und einmal sind wir dort auch ausgestiegen. Zu unserer Zufriedenheit', sagt Anne Rabin (42). Sie stammt aus der Bretagne, ihr Mann Nils kommt aus Norddeutschland. 'Brüssel ist eine kosmopolitische Stadt mit menschlichem Ausma. Und Belgien ist sehr kinderfreundlich. Hier gibt es so viele schöne Spielgärten, das sieht man nicht in Deutschland oder Frankreich', sagt die selbständige Übersetzerin, die sich in Kraainem prima fühlt. Sie mag besonders gern die Kultur und die Hunderte Nationalitäten, und sie kann hier auch Französisch sprechen. Ihr deutscher Mann Nils mag den flämischen Sinn für Ordnung. 'Hier finden wir die perfekte germanisch-romanische Kulturmischung.'

Verknocht aan de mengelmoes

'Brussel is kosmopolitisch op een menselijke schaal.' Dat zegt de zelfstandige vertaalster Anne Rabin (42), die zich prima voelt in het nabije Kraainem. Ze lust wel pap van cultuur en honderd nationaliteiten en ze kan hier ook Frans spreken. Haar Duitse man Nils smaakt het Vlaamse gevoel voor ordelijkheid. 'Hier vinden we de perfecte Germaans-Romaanse mix.'

TEKST Johan De Crom • FOTO Filip Claessens

Voor Anne Rabin en Nils Weller is Brussel het raakpunt van hun beider levens. In de Europese hoofdstad kon hun liefde samen klitten. 'Nils was geslaagd voor een examen voor de Europese Commissie. We hebben toen in een lang weekend Brussel doorgrond en het was snel duidelijk dat we hier wilden wonen. Nils' mogelijke job stond los van die keuze. België lag al die jaren op de treinverbinding tussen Frankrijk en Duitsland en voor een keertje zijn we uitgestapt. Tot onze voldoening', blikt Anne terug.

Anne komt uit het Bretoense stadje Saint-Brieuc. Nils woonde in de Noord-Duitse havenstad Lübeck. Daar trof het tweetal mekaar op een feestje van Annes klasgenote, die via een uitwisselingsprogramma in Lübeck studeerde. 'Daarna hebben we even 'van land gewisseld'. Nils studeerde rechten en kon met Erasmus een jaar naar Toulouse, op het moment dat ik ... in Saarbrücken ging studeren. Ik werd er

vertaler-tolk Duits-Engels. Gelukkig heeft Nils zijn studies nadien voortgezet in Saarbrücken.'

Het koppel verbleef dertien jaar in Duitsland en woonde nog in Mainz en Bonn, waar Anne voor het ministerie van Transport en Nils voor het ministerie van Onderwijs werkte. In 1999 ontdekten ze Brussel. Ze woonden een tijdje in Wezembeek-Oppem en troffen dan in een Kraainems doodlopend straatje een huis met een tuin aan. Rust, vlak bij de stad. 'Ideaal', zegt Anne. Nils bouwt voor de Europese Commissie inmiddels mee aan de handelsrelaties tussen de EU en Azië. Hij benut daarin zijn kennis over het internationaal handelsrecht. Anne is vertaalster voor particulieren en bedrijven en werkt thuis.

Op mensenmaat

'Brussel is kosmopolitisch op een menselijke schaal. Ik vind het heerlijk om omringd te zijn door honderden nationaliteiten en talen in een